

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleis kas penktadienį, Chicago, Ill.
Prenumerata metams.....\$2.00
Savijavose Valstyjose.....2.50
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose viešpatystėse.....3.00
Prenumerata apmokama tik viršaus. Prenumeratą
netiesiogiai išleisti išleisti išleisti, išleisti išleisti.
Apspausdinti kainos klausimai laišku. Visada adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Nr. 50

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 13 d. GRUODZIO (DECEMBER), 1912 m.

Metai XXI

POLITISKOS ŽINIOS.

KARAS ANT BALKANŲ PUSSALIO.

Karas bulgarų ir serbų su Turkija tapo sulaikytas, bet greičiau nesulaikė, jį veda toliau, stengiasi užimti kuodaugiausia žemės Albanijoje. Greičiau jau turi cėlus apskričius albanų apgyventus, tai nori jų gauti kuodaugiausiai ir juos pasilaikyti. Albanai gyvena Epyre, jų apgyventi kaimai yra net Atėnų aplinkinėse.

Greičiau užėmė jau miestus Syrakon ir St. George, ir šiaurvakarius nuo Janinos, bet Janinos iki šiol neįstengė paimti. Netoli Arlonos greičiau konfiskavo gabenantį turkams miltus garlaivį "Adriatic", prigulintį itališkai kompanijai, nors prieš tai smarkiai protestavo Italijos konsulis. Greičiau karškieji laivai mėgino perkirsti Tarpadriatininio telegrafo vielas. Bombardavo jie ir miestą Arloną, bet jų šūviai nedaug nuostolių pridėjo.

Seči greičiau dideli laivai atsirado prie Dardanelių jūrų siaurumos, bet ar jie nori plaukti per siaurumą, nežinia. Turkai siaurumoj padėjo minas ir jon sustraukė savo kariskus laivus. Kadangi iš abiejų siaurumos pusų yra tvirtovės fortai, tai reikia abejoti, kad greičiau laivai išdrįstų mėginti per siaurumą plaukti. Siauruma ta turi pusę lietuviškos mylios pločio. Laikė karo italai jon nedrįso savo laivų siųsti, nors italų laivynas daug drusesnis.

Į Galipolį plaukia 40 greičiau transportinių laivų su kareiviais, kuriuos čia nori išsodinti. Turkai Galipolyj turi dvi kariūmenės divizijas. Jeigu greičiau mėgys ten savo kareivius išsodinti, bet abejonės turkai tam pasipriešė. Ant Galipolio pussalio turkai kareiviai parengė greičiau skerdynes. Čia mat nežinia kas nupovė telegrafo vielas; turkai manė, kad tai greičiau gyventojų darbas, todėl jiems užsimanė atkeršyti. Kaimai Malgera, Kišen, Karadzali, Alsali, Grabiniar ir Examolai su visu tapo išnaikinti. Išskerdta daug žmonių, o tame skaitliniūje daug moterų ir vaikų.

Nors montenegrinai sutiko karą sulaikyti, bet musiai Scutari aplinkinėse nesiliauja, nes ginantis miestą turkų generolas Riza paša karo nesulaikė. Jis žinią apie karo sulaikymą gavo ne nuo savo valdžios, bet per tarpininkystę vokiškojo ambasadoriaus, todėl prie jos nesitaiko. Montenegrinai iš to džiaugiasi, nes tikisi neužligio miestą Scutari paimti.

Susitaikius Italijai su Turkija, turkų vadovas Tripolyj nenorėjo pasiduoti, keliose vietose turkai net susikirto su italais. Italai jam pranešė, jog jeigu ir toliau priešysis, tai jo ir jo kareivių nelaikys karą vedančiais, bet paprastais pėšikais; toki, patekę į italų rankas, bus sušaudomi. Gal to pagądinimo turkų vadovas nusigando. Gana, kad jis sutiko Turkijon išeiti su savo kareiviais. Raiteliai ir artileristai 8 gruodžio sėdį į transportinius laivus ir iškėlavo Turkijon, bet visgi nežinia, prieš ką jie bus apversti; greičiausiai juos prieš greičiau pasis.

Susitaikymo ir karo užbaigimo tarybos bus vedamos Londone. Taryboms Anglijos valdžia paskyrė St. James rūmą. Nors greičiau iki šiol karo nesulaikė, bet ir Greičia dalyvaus susitaikymo tarybose. Bulgarijai siunčia ten žymius savo veikėjus: ministrų pirmininką D-rą Gešovą, parlamento pirmininką D-rą S. Danovą ir generolus Savuvą ir Fičevą. Serbija: išdo ministrų A. C. Novakovič, parlamento pirmininką Nikolič ir generolą Bajori-čevą. Montenegro: buvusį ministrų pirmininką M. Mijuskovič, buvusį pasiuntinį Konstan-

tinolij M. Papovič ir dabartinį ministrų pirmininką grafą Vojovič. Greičiau: ministrų pirmininką Venizelosą, buvusį ministrų M. Skuldis, pasiuntinį Londone J. Jenaliusą, pasiuntinį Vindobonoj D-rą Streitą, profesorių Atėnų universiteto M. Politisą, generolą Danglis ir pulkininką Metaxis. Turkijos atstovai bus: ambasadorius Londone Tewfik paša, ambasadorius Berline Nizam paša ir vaizbos ministris Rešad paša.

Drauge su taryboms atstovų vedančių karą viešpatijų Londone bus vedamos ir didžiųjų viešpatijų ambasadorių tarybos apsvartymui, ką pergalėtojams leisti nuo Turkijos paimti. Be abejonės ambasadoriai ne vieną pergalėtojų viltį išnaikys, nes visi bijosi, kad dėl draskymo Turkijos pačioms didesėms Europos tautoms neprisietų tarp savęs susipešti. Susipešti joms labai lengva, ypač norintoms iš draskymo Turkijos daugiausiai naudos ištraukti, norintiems ir savo rankas vadovavimą Balkanų viešpatijų paimti. Tokiais vadovais nori but Austrija ir Rusija. Užtai jos ir dabar pykstasi ir pyksis tol, kol karas neiširs, kam buti Balkanų viešpatijų vadovu. Nors ji galima šiom kartu ant toliau nustumti, bet išvengti ateityje ne bus galima. Rusija Balkanų slavus, kaip rusų vientikius, laiko savo nuosavybe, Austrija jai to leisti nenori, nes turėdama po savo globa daug slavų, nori jų dar daugiau turėti; ji nenori leisti Rusijai per daug insigalėti. Vokietija stumia Austriją, kalbina platiniesi Balkanų žemėmis, nes nori, kad Austrija taptų slavika viešpatija, o Vokietijai—atiduotų vokičių apgyventus kraštus. Bet to negali leisti lygiai Rusija, kaip ir Francuzija, nes tasyk Vokietija būtų per daug galinga, tasyk kitoms tautoms ir drąsiai galėtų prisakymus davinėti, kaip tai darė Francuzija Napoleono I laikuose.

Laikraščiai jau dabar garsina Balkanų tautų susitaikymo išlygas, bet tai yra tik spėjimai. Balkanų tautos gali to geisti, ką rašo jų laikraščiai, bet ar tą joms leis paimti už Turkiją galingesni, karo nevedė, tai kitas klausimas. Balkanų viešpatijos reikalauja sau tų Turkijos plotų, kuriuos užėmė jų kariūmenės, ir kad Turkija sugrąžintų karo išlaidas. Bet Turkija karo išlaidų mokėti negali, nes pinigų neturi. Albanijos draskyti nenori leisti, o tame ją remia Austrija, Italija ir Vokietija. Jeigu didesės Europos tautos sutiks pripažinti Albanijai nepriklausomybę, tai jos neleis nei grekam, nei serbams su montenegriniais jų žemės plotus paimti, nes tasyk Balkanuose maištai nusiliautų.

ROSIJA IR AUSTRIJA.

Austrija, kurstoma Vokietijos, rengiasi nuo Rosijos pareikalauti, kad ji liautųsi kursiusi serbus, nes ji Austrijos reikalavimams priešinasi tik todėl, kad ją Rusija drąsina pagelbą žadėdama. Mano pareikalauti, kad liautųsi mobilizavimo kariūmenės, nes Austrija gerai žino, kad Rusijos kariūmenė prieš Austriją mobilizuojama. Bet tokis reikalavimas gali tik karą suskubinti, o jo visi bijosi, nors žino, kad anksčiau, ar vėliau be jo nebus galima apsieiti. Kiekvienas bijo pats kareigą pradėti, todėl erzinaisi su tuom, su kuom peštiesi nori, stengiasi jį priversti pradžia padaryti.

Austrija prisirengusi karui su Rosija ir Serbija, jos užpakalį stovi Vokietija, o prieš Serbiją ji gali tikėtis paramos ir Italijos. 10 gruodžio Austrija mano pasiūstį Serbijai ultimatum, kuriuo dėl Rosija turės arba atvirai risti Serbijos pusę, arba ją palikti; palikti, ji nedrįs priešintis Austrijai.

Bulgarų lakunas ant karo lauko. Viršų du aviatorius. Pereitą savaitę vienas aviatorius, lekiuojantis ties turkų pozicijomis, tapo mirtinai pašautas.

Austrija pasirengusi nuo Zemlino, Vengrijoj, kanuolių šuvis išgrauti Serbijos sostinę Belgradą, o paskui išsų keliose vietose įsiveržti per rubežių. Galicijoj ir Bukovinoj pašautka tarnyston visi atsargos kareiviai. Kareiviais apstatytas visas Rosijos rubežius nuo Podoliaus ir Mažusijos.

Mieste Piume Austrijos valdžia konfiskavo garlaivį, gabenantį serbams ir Durazzo miltų 800 tonų. Austrija stengiasi suerzinti Serbiją, kad ji karą pradėtų.

Paskutiniai, atėję iš Europos telegramai, paduoda, buk trijų viešpatysčių sąjunga pasirengusi nuo Rosijos pareikalauti, kad ji paleistų sušauktus tarnyston atsargos kareivius, o jeigu to nepadarys, tuoj užpulti ant Rosijos sandraugės Francuzijos pirma, negu Rosija bus pasirengusi jai padėti. Su prisirengimu mat Rosijai greit neina: ji net pusę metų dar po karo apsaukimo rengėsi 1877 m., kol išdrįso Turkijon veržtiesi; neprisirengusi karą pradėjo ir su Japonija, todėl likosi sumušta. Francuzija gi 10 dienų karan gali sumti 3 milijonus kareivių. Tokį kareivių skaitlinį nelengva į trumpą laiką galutinai sumuoti net sujungtom trijų viešpatysčių kariūmenėms. Nors musiuose Francuzijai ir nesiekėti priešus sulaikyti, tai jos kariūmenė gali trauktiesi, o priešų pirmyn žengimą tulum laikui gali sulaikyti tvirtovių eilės. Besimant su priešais francuzams, karą prisirengti ir Rosijai, ji galėtų užpulti ant savo sandraugės priešų iš kito šono, reikty didesnį kariūmenės dalį iš Francuzijos gabenai prieš įsiveržusius iš rytų rusus. Tasyk Francuzai galėtų atsigriebti. Italija gal visai negalėtų Vokietijos paremti, nes jau prisietų istysiusis Italijos krantus saugoti nuo Anglijos laivyno. Jurių pakraščiuose ir Vokietija turėtų ne mažai kareivių palikti, nes ir ant Vokietijos pakraščių galėtų užpulti kur kas drusesnis Anglijos laivynas. Perėjimai iš Italijos Francuzijon menki, jų ginyminį nereikia daug kareivių, o tie perėjimai yra francuzų rankose. Todėl tai pirm laiko nieks negali įspėti, prasidėjus karui, kas gali laimėti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Laikraščiai praneša, kad Vilniaus vyskupo sekretoriai, kunigai Simanskis ir Senkevicius patraukti esą teisman (sudan) už

netikrų dokumentų dirbimą. Teisčiaus nico tikro dar tame dalyke nežinoma.

— žemdirbys —

Vilniaus viešajam knygyne ir muzėjuje dabar daroma revizija. "S.Z.Z." praneša dabar, jog toji revizija susekusi j.s., jog muzėjuje trūksta daugelio labai brangių dalykų. Ką jos pasivogęs, nežinia, bet kaip rašo mišėtas laikraštis, gąjės tai padaryti tik "savas žmogus", muzėjaus dalykų žinovas.

— Viltis —

Prie Pavlavičiaus daržininkavimo mokyklos lapkričio 12 d. prasidės daržininkavimo kursai. Truks jie du mėnesius. Lekejas skaitys: Peterburgo prof. Nauromovas — "Apie augalų ligas"; d-ras Krainskis — "Apie augalų bijopsychologiją"; Hrinčevičius — "Apie pritaikomąją botaniką"; Barševskis — "Apie vaisinių vyrių išdirbimą"; be to skaitys dar inž. Kacinskis ir patis mokyklos vedėjas p. Pavlavičius. Užsirašyt į kursų galimajį p. Pavlavičiaus katorijoje prie Botanikos gatvės. Baigusieji kursų gausią tam tikrus paliudijimus.

— vntis —

Vilniuje netrukus bus atidaryta cėsoriškosios daržininkavimo draugijos skyrius. Skyriaus tikslas: pakelti mūsų krašte daržininkavimą ir pienininkavimą.

— vntis —

Lapkričio 2 dieną buvo atvažiavę Vilniun 2 lietuvių valstiečių ingaliotiniū iš Nėdzingių parapijos (Trakų apskr.). Jų vyrija buvusi nutarusi steigti liaudies mokyklą ir prašyti iš vyresnybės pašelpo mokyklai įkurti. Be to, jie nutarė, kad mokykląj vaikai būtų mokomi rusiškai ir lietuviškai. Ilgą laiką nesulaukdamai vyresnybės atsakymo, valstiečiai atsimtė Vilniun savo ingaliotinius — pasirūpinti, kur reikia, tuo reikaliu. Ingaliotiniai buvo nuėję pas mokyklų direktorių ir paskui pas inspektorių. Inspektorių pasakęs, kad prašytoji mokykla netrukus bus sianti atidaryta: dėl lietuvių kalbos mokyimo inspektorių paaiškinęs, kad labai sunku busi valstiečių reikalavimus išpildyti, nes jis turis tik vieną mokytoją, mokantį lietuvių kalbos, tokių gi mokytojų daug kur reikalauja. Bet kādangi ir tie ingaliotiniai butinai prisipyrę prašė įvesti jų steigiamoj mokykloje lietuvių kalbos mokymą, inspektorių pasizadėjęs duoti jiems tokį mokytoją, kokio jie nori.

— Viltis —

Vilniaus Žemės ukio Drjos skyrius, besirūpinas liaudies dirbiniams, nutarė dirbinių parodoje, kuri ketina buti Peterburge atėinančių metų kovo mėnesį. Tuo tikslu susitvėręs komitetas jau kreipėsi į sodžiaus gyventojus ir į jvairių pramonijos mokyklų vedėjus, prašydamas siųsti jam įvairių dirbinių. Be to, dar šis komitetas stengiasi iš valdžios išgauti lėšų gabenti visus šiuos dirbinius Peterburgan ir suruošti ten parodoje savo skyrių.

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Buvusiam Kaune gal teko miesto sodno kerteje matyti muringą rundingą bokštą. Keli metai atgalios panašus bokštas buvo ir kitose kerteje, bet žemės savininkas nūgriovė jį. Nepersejamai sumanymas, jei likusis bokštas turi senovinę vertę, tai jį reikia pataisyti ir prizuoti. Muzėjaus komisija, susidedanti iš Gorbacevskio, Daugirdo, Rekošo ir Starevičiaus apžiūrėjo bokštą ir pripažino, jog iš istorijos ir archeologijos atžvilgio palikimas neturi vertės, o pertai neverta palikti.

Miesto dūmųje spalį 18 d., po sėdyje kalbėjo apie tai. Ir atsirado nesutinkančių su muzėjaus komisijos pranešimu. Bociarskis sako, kad mfestas neturintis senovės liekanomis, o per tai reikia su didesne meile atsiminti prie esančiųjų. Kuomet kiti miestai daug pinigų išleisdami liekanų apsaugojimui, pas mus ir esančias ruošiamės nūgrauti. Kai kurie palaikė Bociarskio mintį. Balsavimu nutarė bokštą pataisyti ir šiam tikslui paskyrė 400 rub.

Manoma, kad bokštas tarnavo kareivijos reikalams ir buvo sarginė budutė. Panašus bokštai randasi Varšuvos apylinkėse. Spėjama, jog jie stovėję jau prieš francuzų karą su Rosija.

— Lietuvos žinios —

IS NAUMIESCIO, Suv. gub.

Neseniai paskydo gandas, kad Naumiestyje busianti paroda. Tarp žmonių sujūdimas; girdėti šnekantis: bene tolia busianti, kaip perynkštė Marijampolės, kitas sako statysias daržovių, trečias gyvulių... Stai ir apgarsinimai išlipinti "gražus", įvairiomis varsomis, paveiklėliais, vėliavomis; tai mažne visas Lenkų Karalių žemlapis; pažymėti visi miestai, kur ta paroda kada buvo, ar bus. Žmones pritraukia tas "margunėlis", bet priešės

kiekvienas tikrai žiuri ir nico nesupranta. Jis šale stovinčio, kas čia y... Nes viskas ten tik rusų ir... kalbomis; lietuvių kalbos reikia įieškoti; kur ten toliau ant mažo lapuko pažymėta tik laikas ir inėjimo mokėsniis. Parodą uždarė lapkričio 3 d., (n. k.). Iš viso ji truko čia 12 dienų.

Bet einame į pačią parodą. Lenkų pramonininkų draugija siunčia po visą Lenkiją žmones su daugybe įvairių įvairiausių fabriky išdirbinių. Pati parodos iškaba tik: "Peredviznaja vystavka", "Wystawa ruchoma", ant kiemo ir pačioj parodoj nė tų lietuviškų lapukų nebėra. Eini prie kasos, praši bilieto, atsako "dziecie kop.", toliau dar ko nori pasiklausti, atsako "nierozumiem". Gerai dar tam, kas moka rusiškai, tai dar šiek-tiek gauna paaiškinimų, bet ir tai ne labai noriai.

Ekspozitai sukruti senojo alaus bravoro ruime. Pirmoje vietoje modeliai įvairiausių mašinų ir šiaip daiktų; įžymesni: cemento plytomis dirbti, durpėms dirbti mašinos modelis, iš kurios durpės gamasi kietos it akmenis, bulvekasio, pagerinto dvivagio ir t.t. Indomus ugnies gesinimo įrankis, iš kurio gesinama ne vandeniu, bet tam tikru pasidariusiu jame garu.

Toliau eina įvairūs įvairių gubėrių namų išdirbiniai ir milai, audimai, kortai; albamai įvairių fabriky, su įvairiausiai piešiniais įvairiausių mašinų; fabriky išdirbiniai: filizai, gelumbės, parfumai, muilai, šaukštai, bliudai, bažnyčių indai, mezginiai. Visa tai ne daugiau vietos užima, kaip gera krautuvė. Randasi dar šis tas iš ukio dalykėlių; po kelias varpas rugių, kviečių, miežių, ir t.t. Varšuvos nebylių įvairių išdirbinių: lėkštės, šaukštai ir šiaip menkniekiai. Bet labiausiai šioje parodoje akį vėrė tai puodžius, kuris savo vikrumu ir išdirbinių daile viršijo net perynkštį Marijampolės parodos puodžių. Vietinių eksponatų nebuvo. Visa paroda ne ukio, tik grynai pramonijos. Per visą parodą buvo kas vakaras taisomas kinematografas ir net paskaitos. Taip antai paskaita "apie durpes" išverstą lietuvių kalbon kun. Raubos, buvo skaitoma lietuviškai, rodant nykstančiusius paveikslius. Iš paskaitos paaiškėjo, kad turint 5.000 rub. reikia pirkti "Galeckio durpinę mašiną." Kinematografe rodoma įvairios ukio mašinos, fabriky ir šiaip juokingi paveikslai. Ši paroda nedaug naudos mums tesuteikė. Ji tik garsino įvairių fabrikyntų (ne tik lenkų, bet ir vokičių) išdirbinius. Reklamai jie, žinoma, ir tukstančių nesigali. Bet ir reklama nepasisekė, nes garsinosi mums svetima, nesuprantama kalba.

— Viltis —

IS ŠVEKSNOS, Raseinių pav.

Miesčiukas nedidelis, turi gyventojų vos apie du tukstančius, didesnė pusė žydų, kurių didžiūma apskurčiausia gyvena. Miesčiukas pastatytas ant grafo Platerio žemės, tik dėlto suvis ne-siplatina-nesididina, nes labai sunku ingauti plotą žemės nuo grafo troboms pastatyti. Pats gi grafas stengiasi nupirkti nuo miesčionių ingautus per ilgą laiką nuosavus namus su visomis teisėmis, gyventojus pašalinęs iš nupirktų namų, visą namą bei gyvenimą pavald savo reikalams. Tokiu būdu abelnai visas miesčiukas iš visų pusių suražytas. Apart tų nelaimių, Šveksna apsisupta kitomis baisiausiomis nelaimėmis, kurių gal daugiau negu gyventojų. Tos nelaimės stumia į pragaištį ne tiktai miesčiuką, bet ir apylinkės gyventojus. Iš tų nelaimių didžiausia nelaimė — traktierius, inkurta kunigaikščio Vasilickovo du metai atgalios. Je

užveizda, Blūdžius, labai gudrus žmogus: savo lipšnumu, švelnumu, paklusnumu, patarnavimu reikale sugeba pritraukti žmones. Geresniam priviliojimui vasarą įtaisė biliardą. Tas biliardas atitraukia jaunuomėnų nuo kasdieninių darbų, prie biliardo peraktis ir dienas užia, kaukia visokiąs balsais. Tas traktierius baisiausiai intekmę daro į valstiaus teisimą. Panašių apsiereikimų prieš keliolika metų Šveksnoj nė girdėti nebuvo. Dėlei pavirtinimo nedoringumo inkaušusių teisėjų labai keistai išnagrinėta bei nuteista bylą perstatysime. Apie Kalėdas 1911 metų, Alseikų kaime, pas didžiai išvirkusį ukininką Motiejų Povilauckį pasiuoto šuo, kuris naktį, atbėgęs pas Stanislovą Klumbį, užpuolė šunytį ir dideliai krinto. Klumbis, šakia perduręs negeistiną svečią, užmušė jį. Užmuštas šuo anksčiau apipjotė keliolikę apylinkės šunų, vėk visi susirgo, taipogi ir Klumbio šuo pasiuoto. Povilauskis, suradęs savo šunies užmušėją, balandžio mėnesįj apskundė Klumbį teisman. Klumbis prašė atidėti bylą, nes žadėjo prirodyti, jog Povilauckio šuo buvo pasiuotęs. Teisimas, neišlauskęs Klumbio, nuteisė jį užmokėti 35 rublius Povilauckiui, neleidamas vargšui Klumbiui teisintis bei kalbėti. Teisėjai sakė, kad dabar Kl. galys susitaikinti su Povilauckiu čia, teisme, ar geriau smuklėje. Tokio gražaus ir išmintingo patarimo Klumbis nepriėmė nuo teisėjų, kurie smuklėje žadėjo tą reikalą kuogeriausiai Klumbiui pataisyti, vieną ir kitą pasotint. Klumbis visus teisėjų parimus atmėtęs, perkėlė bylą į Raseinių talikos teisėjų suvažiavimą, ką ten peš — nežinia. Su-sekta, kad tą pačią dieną teisėjai iš anksto su Povilauckiu aplankė smuklę, po teismui gi gerai sukalė iki pat vidurnakčio, taip, kad net virtuliuodami grįžo valstiaus raštinėn.

Rasi panašus teisėjai nepavydi ingaliotiniams (vibornams) baltakės. Suprantama, gerai pavaišo, kol įsikverbia valstiaus tarnyston, paskui-gi be galiesčio lupa kartais visai nekalta upatas. Dėlei kelių netikusių ingaliotinių visuomenė sunkiai nukendė. Bet kasgi kaltas? Kalti visi valstiečiai, akiai rinkdami ingaliotinių (vibornus), daugiausiai sėdami patarimus smuklėje.

J. Pakorbutis.

— Lietuvos žinios —

IS TIRKSLIŲ, Telšių apskr.

Miestelis mažutis, prastas, purvų iki kelių. Čia yra vaistinė, pradedamoji mokykla ir valstiaus raštinė. Raštinės namas, matyt, labai senas, sukrūpęs, sulinkęs — reikėtų statyti naujas, nes taip, tai jau, rodos, gėda visam valstui. Laikraščių tečiau, kaip teko sužinoti iš p. S. Jurkečio (per kurį ateina laišakai ir laikraščiai), tirkšliečiai skaito gana daug. Čia labiausia praevio akį traukia netoli nuo gatvės stovintis paminklas. Jo išvaizda panaši į bažnyčios bokštą: viduryj įstatyta Viešpaties Jėzaus stovykla, o ant pat viršaus, kryžius. Paminklas jau labai senas, ką liudija jame indėtas parašas: — paminklas pastatytas 1667 m., atnaujintas 1911 m., p. Silinaitis. Tik gaila, kad jame nepažymėta platesnės jo istorijos. Žmonės sako, kad šioj vietoj, kur stovi paminklas, su kuo-tai bekovodamas, likęs nužudytas koks-tai ponaitis; motina ir giminės, gerbdami jo atmintį, pastatė šį paminklą. Vertėtų vietiniems inteligentams pasirūpinus pažymėti jį pirmutine jo istorija.

— Tirkšlių apylinkė labai graži. Žemė, matyt, derlinga, javai geri. Puikčiausia atrodo sodžiai, gulintieje abipusėje Ventos apės.

J. M.-tis.

IS CEIKINĖS, Švenč. pav.

Spalių 22 d. buvo čia gyvulių paroda. Taisė ją Vilniaus ūkio draugija. Buvo privartyta gyvulių apie 380, vien valstiečių. Dovanų išdalinta tik 46; pinigais duota iš viso 84 rb.; 3 ūkininkai gavo po 5 rb. ir 23—po 3 rb. Kitos donavos buvo tokios: akėčios (vienos), paršai, bulbės, dobilai ir t.t.

— Aušra —

IS MERGEŽERIO, Varėnos pav.

Žinomas visam sodžiniu girtuoklis A. K., buvęs Amerikoje, nuvažiavo su žmona mugėn, kur visą dieną girtuokliavo. Vakare jau žmona pradėjo kalbinti namon, nes ten paliko vieną kudišką, be jokios globos, bet neprikalbinu nuvažiavo pati viena. Beužstant grįžo ir vyras. Žmona savo primušė, ir vėl miestelin išvažiavo alaus pirkti, buk tai vienam miško sargui talkon. Ten pradėjo girtis, kad davęs savo pačiai „po Amerikams“. Trečią dieną, budamas talkoj pas tą mišką sargą, pramušė savo broliui J. K. galvą ir butį jį visai užmušęs, jei ne prišoktų viena moteriškė su kudišku, kuriuo ir uždengė sužeistąjį. Bet A. K. pasigyręs, kad nušausis jį iš revolverio, kad jis nieko nebija, nes turįs pinigų, ir jei reikės, galįs pabėgti vėl Amerikon. J. K. su pramušta galva atvažiavo pas daktarą į miestelį ir apskundė teisman savo mušėiką. Tai pasekmės tamsumo ir degtinės, kurių mūsų žmonės dar negali išsivadėti.

Simas Mergežeris.

— Aušra —

IS VALKIENINKŲ, Trakų p.

Valkieninkų miškai — tai grybų lizdas. Siemet jų čia smagiai užderėjo. Pirkliai iš Varšavos buvo atvažiavę ir supirkinėjo grybus. Iš karto mokėjo net po 20 kap. už svarą žalių grybų — paskui buvo atpigę. Žmonės gerai pasipelnė.

Po miškų siemet randasi daugiau vilkų, negu kitais metais. Miestelėnų jau vilkai pagavo nemažą avių, ir 29 rugpjūčio naktį papjovė šimtetį kumelių. Rugpjūčio pradžioje buvo Valkieninkų miškuose medžioklė, nušauta du vilkiukai. Seniai vilkai nebepasirodė.

Valkieninkietis.

— Aušra —

IS UZVENČIO, Šiaulių apskr.

Iš mūsų padangės žmonės labai važiuoja Amerikon. Pameta šeimynas, ukį, žmonas ir mažus vaikus. Ir merginų galybės važiuoja. O apie vyrukus, ką bekalbėti; ypač naujokų, kuriems siemet reikėjo kariuomenės stoti, maža beliko, nes dauguma išdundėjo tamsiomis rudenio naktimis pro Prūsų rubežius.

Čia žmonės nevaringai gyvena, nes žemės geros ir derlingos, tik gaila, kad tebegyvena sodžiais ir ūkininkauja senobiškai. O vienkiemiais be galo bijo dalyties. Matyt trūksta šviesos.

K—lis.

— Viltis —

IS TRAUPIO, Ukm. apskr.

Spalių 22 d. Mickuniškių lauke rado po ratais nebegyvą Savicką. Išvažiavęs iš namų 21, Traupio miestelyje girtuokliavęs, kilojęs pinigų (buvo iš namų pasiėmęs 100 rublių). Policija iškrausis neberado nė skatiko. Laukia apskrities gydytojo. Spėama, kad Savicką kažkas nusmaugęs, tykodamas jo pinigų. Jeigu nebūtų buvęs ingėręs, nebūtų sulaukęs nakties, gal dar tebebutų buvęs gyvas.

Nebejaunas.

— Viltis —

IS KRUKIŲ, Naum. apskr.

Mūsų kraštas šį rudenį susilaukė naujienos. Mat, mūsų darbininkai, gyvenantieji panemuniais, sumanė savo dvarus suvienyti su Kauno miestu telefonu. Sumanymas, nēr ką kalbėti, kulturingas, o požiūris tai net naudingas. Bet visa nelaimė ta, kad, statydami telefonui stulpus, vietomis visai nieko nesiklauso, tuos stulpus iškasė kai kurių ūkininkų laukuose. Pakelėse, mat, stulpus statyti ne visur buvo paskankę, palei Nemuną, — pava-

saryj gali ledai juos išrauti. Taisgi stulpai buvo inkasti toliau nuo Nemuno; tokiu būdu, daugelį jų inkasė ūkininkų laukuose. Žmonės, pamatę tokią „ypatingą eksproprijaciją“, išpradžių nežinojo, kas čia darosi. Manė sau kailurkį, kad gal jau ir pas mus, kaip Poznaniuje, bus galima nesiklausus užimti svetimą žemę. Bet kiek pagalvoję (o gal pasiklausę kokių advokato), pradėjo prieš šitokią suvalę protestuoti. Kai kurie gi, kaip tai padarė Kumečių kaimas, visiškai neleidė savo laukuose statyti stulpų ir p. Zano, Panemunės dvarininko, darbininkus, kurie tuos stulpus norėjo ten inkasti, šalin nuvarė. Na, ar čia ne juokai, kad 29-me amžyje gali būti šitokios „štukos“ „klopams“ ponų daromos! Turbut mūsų, telefonų karščio apimti, ponai užmiršo, kad jau baudžiamų laikai senai praslinko. Dabar juk kiekvienas ant savo lauko ponas, ir nenuostabu, kad panemuniečiai neleidžia be jų žinios p. Zano darbininkams savo laukuose šeiminkauti. Mat, tasai p. Zanas smarkiai draudžia eiti žmonėms per savo žemę į Panemunės bažnyčią. Pastatė net lauksargį, kuriam įsakė žmonių, per jo lauką einančių, neleisti. Tegul, sako, eina kelin, o kelin yra daug toliau ir baisy purvynas. Taigi dabar žmonės ir kalba: „kaip Zanas, tai einančius per jo lauką gauda, o patsai po mūsų laukus liuosai nori sau šeiminkauti be mūsų žinios!...“

Valstietis.

— Viltis —

IS DATNAVOS, Kauno pav.

Čia ruošiamą pienininkavimo ir gyvulių auginimo kursai. Už kursus mokėsinis neša 1 rublį. Kursai trvers nuo lapkričio 11 d. iki lapkričio 24 d. Užsirašyti gali vyrai ir moters. Pasibaigus kursams, kas norės, galės kvotimus laikyti ir gaus paliudijimą. Norintieji užsirašyti turi kreiptis į Datnavos kleboną, kunigą J. Zorį, arba į M. Babianskį, Kedainiuose, arba į M. Butkevičių, Urnežų dvirukę (Kauno pav.). Smulkesnės žinios apie kursus galima gauti iš Kedainių Žemės ūkio Dr-jos skyriaus.

— Lietuvos žinios —

JOTAINIŲ ZAVIŠOS DVARĖ Panevėžio pav.

Čia ruošiamą pienininkavimo ir gyvulių auginimo kursai. Tie kursai trvers nuo lapkričio 24 d. iki gruodžio 8 d. Dvarininkas Čia višą praktiskam kursistų pamokinimui atiduoda savo karves ir savo pienininkavimo prietaisus. Už mokslą reiks čia mokėti 10 rub. Pasibaigus kursams, kas norės, galės kvotimus laikyti ir gaus paliudijimą. Kas norėtų smulkesnių žinių, taip pat ir tie, kurie nori įsirašyti į tuos kursus — turi kreiptis į Panevėžio Žemės ūkio Draugijos skyrių.

— Lietuvos žinios —

KUNIGŲ PERMAINOS.

Zemaičių vyskupijoje. Perkelti kamendoriai: kun. Janušas iš Laukuvos į Girkalnių kam., kun. Kalvaitis iš Girkalnių į Laukuvą kam., kun. Kubilius iš Andrijevo į Aluntą. Bąbtų kam. kun. Dambrauskas paskirtas trims mėnesiams į Aluntą.

Seinų vyskupijoje.

Kun. Vincentas Dvaranauskas paskirtas Pilipavo klebonu; kun. A. Močidlovskis — Jablonės klebonu; kun. kan. J. Lendo — Lomžos klebonu; kun. S. Tyška, Raigrodo klebonas, paskirtas Šėučino džiaconu.

— Šaltinis —

Žinomas Suvalkų pusėje plėšikas Jonas Liudzius, kaip būvome laiku pranešę, esąs suimtas ir šiomis dienomis buvęs teismas Varšavos teismo rūmų. Varšavos teismas nutėisė Liudzių 8 metams katargos. Liudzius tebeing vos 18 metus, kaip rašo „S. Z. T.“

Rugsėjo mėn. 1912 m. Nemuno nugaubenta užsienin (per Jurbarko uostą): rąstų 131,506 už 463,183 rub., aptašyto miško 329,230 už 244,729 rub., supieluoto miško 50 kubinių sieksnių, ap-

pirgolko 7,038 sieksnius už 211,140 rub., skaldyto 7,215 sieksnių. Išviso miško nugaubenta užsienin per Jurbarko uostą rugsėjo mėnesį už 1,336,366 rub.

— Viltis —

IS PETERBURGO.

„Studentų Mokslo Draugijėlės“ paeilinis (3-čias) susirinkimas buvo spalį 18 d. Be prof. Ed. Volterio apsilankė iš viso 14 žm.; į narius įsirašė šį kartą 6 studentai, jų tarpe ir mūsų vyresnysis jau baigęs ir paliktas prie universiteto draugas, K. Buga.

Susirinkimas prasidėjo dr-go Kvieškos pranešimu apie Mažąją Lietuvą (Prusus), kurią jis šį vasarą aplankė. Palikdamas šalį ekonominį šalies padėjimą, Kvieška labiausiai apsisloja ant dvasinio Prūsų lietuvių sumenkimo (lietuvių stėje). Pakludę draugijų ir laikraščių gyvenimą ir atskirų veikėjų darbavimąsi. Gincuose po pranešimo dalyvavo pats prof. Volteris ir daugiausia senesnieji draugai, kurie smulkiau teiravosi apie ekonominį padėjimą, jau nuomenės veikimą, laikraštiją, etc.

Antras dienotvarkės punktas — dr-go Ign. Končiaus referatas apie programą, renkantiems medžiagą apie namų statymo ir namų papuošimų rinkimą Žemaičiuose. Ign. K-čius suteikė daug labai naudingų patarimų apie etnografijos rinkimą ir perskaitė išsąją jo sudarytą programą apie namų statymo ir namų papuošimų rinkimą Žemaičiuose. Referatas atydžiai buvo išklaustas. Minčių pasidalinimo, dēl šitokios laiko, nebuvo. Prof. Ed. Volteris, pagyręs J. Končiaus programą, patarė geriau ją apdaryti, kad galima būtų ją atspaudinti, kaip naudingą valstybei norintiems tuo dalyku užsiimti.

„Stud. Mokslo Draugijėlės“ valdybos narys:

Ant. Nartjakaitis.

— Lietuvos žinios —

IS AMERIKOS.

PREZIDENTAS TAFT ISKLAUSĖ MISIŲ.

Washington, D. C. Padėkavęs dienų Sv. Patriko bažnyčioje buvo visų Amerikos respublikų mišios. Bažnyčioje atkabo, nors jie ne katalikai, prezidentas Taft, jo ministrai, ir atstovai ispaniškų respublikų. Mišios tos buvo kas metai laikomos nuo keturių metų. Bažnyčioje buvo išpildytos 21 respublikos vėluos.

RADO GELEŽINĖS RUDOS LAUKUS.

Marinette, Wis. 16 mylių nuo čia užtikto geležinės rudos laukų; ruda yra visai ant paviršiaus. Rudoj yra 60—80% geležies.

VALSTIJOS BANKAI ILLINOIS VALSTIJOJ.

Springfield, Ill. Valstijos bankų pašaukė 618 valstijos bankų išduoti atskaitas apie savo darbus iki 27 d. gruodžio. Pirmą toks reikšėjimas buvo išsiuntintas 5 rugėjo d. Tąsų bankų buvo tik 598.

VILNYS LAIVĄ SUDAUŽĖ.

Moneton, N. B. Laikė smarkios vėtroš vilnys priplakė prie kranto laivą „Ethyl B. Summer“ ir sudaužė. Iš buvusių ant jo žmonių, keturi prigėrė, o tris pasisekė išsigelbėti.

RAUPLĖS BEPROČIŲ NAMUCSE.

Toledo, Oh. Čionykščiuose valstijos bepročių namuose apsiėikė rauplės, tik daktarai nežinojo išsų, kokios veislės yra tos rauplės. Dabar vienok jau galutinai susekta, jog tai yra pavojingiausios juodosios rauplės.

KAIMŲ MOKYKLOSE MOKSŲ HYGIENOS.

Washington, D. C. Centralizavimas lavinimo biuras reikalauja įvesti visose kaimų mokyklose mokymą higienos, ypač gi apie svarbią sanitarinio užsilaikymo. D-ras Chas. North reikalauja, kad

ty mokslų mokyty seminarijose kaimų mokyklų mokytojus ir mokytojas. Europoj, antai Šveicarijoj ir Skandinavijoj higienos nuo seniai mokinama kaimų mokyklose.

JAUNI PADĖGĖJAI.

Hoboken, N. J. Keturi vaikai, palaikant, iš jų vyriausiasis 14 m., o jauniausias — 9, pagimdė gaisrą čionykščio miesto dirbtuvių distrikte, kuris pridirbo nuostolių ant 300,000 dol. Vaikai, radę kruvą skudurų, užsimanė jas padegti ir, žinoma, padėgė. Atbėgus prie ugnies ugnegesiams, degė jau medžių krautuvės.

KARAS PRANAŠO MIESTE.

Zion City. Čia nuo seniai traukiasi kova tarp pasekėjų uždėjusio miestą pranašo Dovies ir darbininkų Cook Electrical Co. Dirbtuvių darbininkai pas savę parengė fairą. Fairui pasibaigus, visu pulku nuėjo prie „išrinktųjų“ maldos namų, kur buvo pamaudės. Kadangi naktis buvo miglota, tai darbininkai, nepatėmyti, iš visų pusių galėjo apstoti maldos namus. Paskui dirbtuvių rektorių jie apšvietė tikinčiųjų maldnamį ir jį iš visų pusių pradėjo bombarduoti akmenimis. Tikintieji manė, kad tai svieto pabaiga, nes tamsoj stovinčių užpuolikių matyti negalėjo; moterys ir vaikai, rėkdam, veržėsi laukan. Sužeista jų daug.

GUBERNATORIUS PRITARIA LYNCHAMS.

Richmond, Va. Vardu South Carolina valstijos, jos gubernatorių Bleas apreiškė, gubernatorių susirinkime, jog jis neleis bausiti lynčiniukų lyno teismu nubaudusių negra už užpuolimą ant baltspalvės moteries. Žinoma, už užpuolimą ant moterų reikia bausiti lynčiniukus, lyno teismu są pavų kaltininkus. Baudimui prasižengėlia yra teismai, kurie turi remtis ant esančių teisių, bet ne ant jėgų valstijos gubernatoriaus fantazijos. Taip bent yra visuose civilizuoose kraštuose.

South Carolinos gubernatorių Bleas, kuris negrų lynčavimo paprotį stato augščiau S. V. Konstitucijos. Jį smarkiai už tai subarė kiti gubernatoriai.

Patarė šis gubernatorių pasinaudoti iš susimylėjimo tiesų. Jis apreiškė, jog per 22 mėnesių jis parodė susimylėjimą 400 prasižengėlių, o antrame termine mano dvigubai padauginti atskaitių. Jis pažadėjo nelipti milicijos kareiviams šaudyti į baltspalvius, ginti prasižengusį negra. Bet o ar gubernatorių gali užtikrinti, kad lynčiniukų minios visada tikrąjį kaltininką paims? Tokio principo prisiilaktant, reiktų visus teismus uždaryti, teisėjus išvaikyti, o viską palikti minios ir gubernatorių mponai. Bet tąsų but, turbūt, labai blogai, nes pats gubernatorių mielasirdingas tik vienos spalvos žmonėms; tą syk prisieitų, vieniems gerą darant, skriausti kitų spalvų žmones. Gerai sutvarkyto draugijoj turi but visi lygiai baudžiami, nes ten prasižengėlių neskirto į skyrius.

Bet šitam gubernatoriui nepritarė kiti.

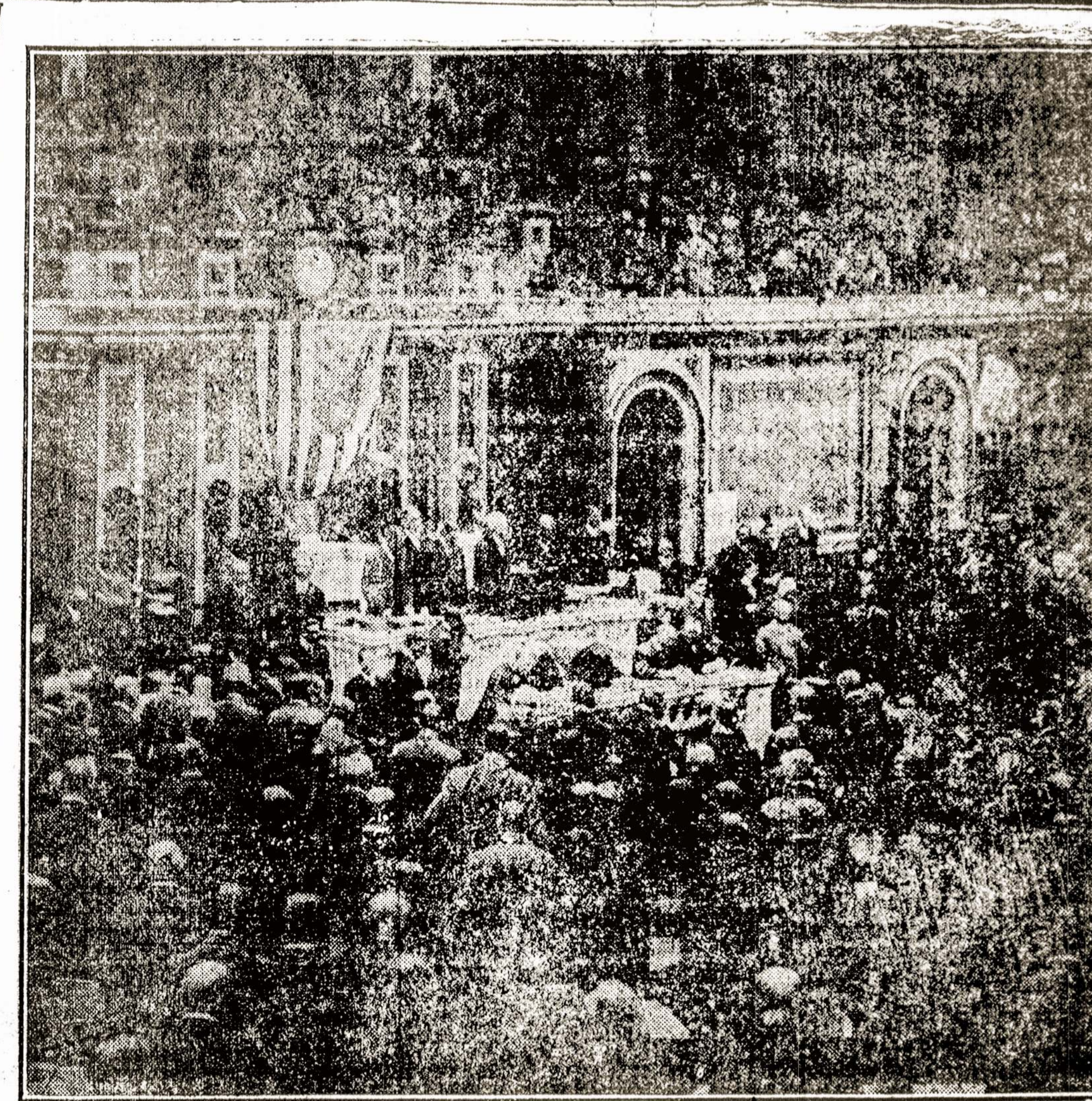

Photo by American Press Association.

ATIDARYMAS PASKUTINĖS SESIJOS 62-ROJO KONGRESO.

Šis paveikslėlis parodo suirinkimą, kuris išdirbinėja visas šio krašto teises. Augštesnės vietos užima kongreso vedėjai. Viršui matyt publiką galerijose.

PASKENDO LAIVAS GABENANTIS EGLAITES.

Pentwater, Mich. Netali nuo čia paskendo gabenantis kalėdomis Chicago eglaites laivas „Rouse Simons“ drauge su 11 įgaulis žmonių. Laivas Chicago turėjo ateiti 20 lapkričio, bet neatėjo. Vilnys prie kranto atnešė laivo likučius ir gabenamas eglaites.

EXPLOZIJA.

Huntington, W. Va. Lentų pjovyklose Wilondalėj, W. Va. atsitiko smarki eksplozija. Užmušta prie to penki darbininkai.

NIEKS NEŽINO, KADA KIAUSINIAI PAGEDĖ.

Washington, D. C. Nė Jungtinių Valsčių apskrčio teismas New Jersey valstijoj, nė augščiausias Jungtinių Valsčių teismas neįstengia nuspresti, kada kiaušiniai gėsti pradeda. Teismai turi mat išduoti savo nusprendimą reikaluose kiaušinio trusto, kuriam sveikatos užveizda konfiskavimą 448 skryniais šaldytų kiaušinių, laikydama juos pagedusiais; trustas gi užtikrina, jog jie labai geri. Teismai gi nežino katros pusės teisybė. Tuom tarpu kiekvieną Lietuvos kaimietė moka atskirti sveikus kiaušinius nuo pagedusių. Kad tik teismui neprisieitų kreipties prie Lietuvos boby pasimokyti, kaip atskirti gerus nuo negerų kiaušinius.

DRĄSUS UŽPUOLIKAS.

Brigham, Utah. Koksai trampas atėjo vienas į kalėjimą, išvertė duris, vedančias į mėsalo būrą miesto rume, iš ten nusidavė į kalvę, vienos valgyklos savininko atėmė pinigų, o paskui, išrioglingės ir prekių vagoną, išdumė. Suėmė jį mieste Pocatello, Idaho, ir atgabeno į kalėjimą. Čia vienok jam nepatiko, todėl, radęs kambaryj spągtą, jis pasikasė po namų pamatais ir iš kalėjimo išdumė.

GYVI SUDEGĖ.

Pittsburg, Pa. Vienoj arklidėj sudėgė tris mažai vaikai priemietį Turtle Creek. Vaikai mat, susirinkę arklidėj, uždegė šiaudus. Liepsna apėmė duris ir užkirtu vaikams išsigelbėjimo kelią. Vaikų motinos girdėjo vaikų šauksmą, bet jiems pagelbon atiti negalėjo, nes liepsna veržėsi per duris laukan.

DAUGVYRĖ MOTERIS.

Minneapolis, Minn. Čia teisman už daugvyrstę pateko Lola M. Pierce. Ji į metus laiko ap-

PASKENDO LAIVAS GABENANTIS EGLAITES.

Pentwater, Mich. Netali nuo čia paskendo gabenantis kalėdomis Chicago eglaites laivas „Rouse Simons“ drauge su 11 įgaulis žmonių. Laivas Chicago turėjo ateiti 20 lapkričio, bet neatėjo. Vilnys prie kranto atnešė laivo likučius ir gabenamas eglaites.

KETINA DAUGIAUS NEKANDIDUOTI.

New York. Buvusio Amerikos prezidento Rooseveltto (kuriam šiemetiniuose rinkimuose repasiškė) draugas Charles Sumner Bird užtikrina, jog Roosevelt daugiau nestatys prezidento vietą savo kandidatuos. Bet ir pirma Roosevelt draugai užtikrino, jog jis nekandiduos, o jis ne tik kandidavo, bet net negražiai purvino savo konkurentą Taftą.

NEATSARGUS MEDEJAI.

Cleveland, O. Vos 20 dienų, kaip prasidėjo čia medžionė ant žuikių, o jau iki šiol neatsargūs medėjai nušovė 9 žmonis, o 33 pašovė. Gal kaip koks medėjas daugiau žmonių negu žuikiams blogo padarė.

NAUJI JUNGTINIŲ VALSČIŲ POPIERINIAI PINIGAI.

Washington, D. C. Prirengta jau formos naujų popierinių Amerikos pinigų. Naujieji pinigai išrodys kitaip negu senieji. Formatas visų, nuo 1 doliarinių iki 500 doliarinių, bus vienodas — bus jie trečdaliu mažesni už dabartinius. Viena pusė visų, nuo mažiausio iki didžiausio, bus vienoda, kita gi pusė bus įvairi. Pasiūnius prirengti pavesta piešėjui Kenyonui Cox. Spaudinti naujosios pinigų pradės 15 vasario sekančių metų.

BRANGUS AKMENĖLIS KURKINO PILVE.

Sacramento, Cal. Čionykščė gyventoją Izabelą Long, darinėdama kurkiną, jo pilvė rado gražų akmenėlį. Jūbileris, kuriam akmenėlį parodė, apreiškė, jog tai yra labai gražus ametistas, vertis poros dešimčių doliarų, taigi daug daugiau, negu minėta moteris užmokėjo už kurkiną.

GAISRAI.

Fairlee, Vt. Sudėgė čia operos trioba, kongregacionalistų bažnyčia, miesto knygynas ir tulas skaitlius privatiškų namų. Nuostoliai ugnies padaryti labai dideli.

Muscatine, Iowa. Sudėgė čia medžių apdirbimo dirbtuvė. Ugnis vien medžių išnaikino už 100,000 dol., neskaitant dirbtuvių vertės.

NELAIMĖS ANT GELEŽINĖS KELIŲ.

Zanesville, Ohio. Netoli Dresden, Oh., susimūšė du Pensylvanijos geležinkelio traukiniai. Prie to užmušta 4 žmonės, o sunkiai sužeista 11 žmonių.

IS POLITIŠKŲ PADANGIŲ.

Sako, bus geri laikai. Prasidėjus kongreso paskutinei sesijai, demokratai stropiai rengiasi ir taiso medžiagą busiantiems naujiems įstatymams, kuriuos žada įvykdyti naujai išrinktoji partija. Demokratai užtikrina, kad jų įstatymai nieko neužkenks šios šalies gerovei, ir todėl niekas neprivalo bijotis blogų laikų. Atpenč, jie žada padaryti dar geresnius laikus ir žymiai sumažinti pragyvenimo brangumą.

Santikiai su Rusija. Iki Naujų Metų Suvienytos Valstijos turi arba atnaujinti seną 1838 metų sutartį su Rusija, arba pasikilti visai be sutarties. Senoji sutartis tapo pertraukta todėl, kad Rusija nenorėjo pripažinti natūralizuotiems S. V. žydams išduoti pasportų. Ji ir dabar nenori jų pripažinti ir jeigu S. V. nenusileis, tai nebus jokios sutarties ir prasidės „muitų karas.“ t. y. viena ir kita šalis pakels muitus nuo įvežamų prekių. Rosijoj tam tikra komisija jau išdirbo planą pakeltimui muitų. Rosijos Vidurinių dalykų Ministerija tuom tarpu, lyg tyčia, dar labiau pradeda žyds spausti.

— Rusų valdžia, palengvinimui susimesimų, žada dar padidinti Suv. Valstijose skaitlių savo prekybos konsulatų.

20,000 laivyno darbininkų perėjo po priežiūra „Civil Service“ teisų sulgy paskutinio paliepimo prezidento Tafto. Iki šiol šie darbininkai priklausė nuo įvairių politikierių ir politišku „mašinų“, dabar jų paskyrimas ir tarnystė bus reguliuojama „Civil Service“, tai yra federališkais įstatymais. Dar prieš rinkimus Taftas tą patį padarė su 4-os klasos pačty perdetiniais. 36,000 jų dabar bus nepriklausomi nuo politišku partijų. Tuomi Taft norėjo apvalyti šios šalies politiką. Demokratų partija, kuri paims valdymo vardžias sekančiais metais nuo 4 d. kovo, nelabai tuom užgandėdinta, ir, sakoma, stengsis tam priešinatis, jeigu galės.

Prezid. Taft grįž prie advokatos, pasibaigus jo prezidentavimo laikui. Jis žada atidaryt advokato ofisą kartu su savo sumum ir praktikuoti mieste Cincinnati, Ohio.

Apie Bryano paskyrimą užrubežio dalykų arba valstijos sekretorium vis dar po senovei kalbama. Sakoma, kad busiantis prezidentas Wilsenas, jam tą svarbiausią savo kabinete vietą siulo.

Wilsono inauguracija, t. y. iškilmingas apėmimas prezidentystės urėdo, vieton 4 d. kovo, kaip buvo ik šiolei, žada atsiūti 24 d. balandžio. Blogas oras, kokis prastai buna kovo mėnesiuose ir sugadina iškilmes, yra tokios žadamos permainos priežastimi. Wilsonas sutinka su tokios permainos įvedimu, bet jis vis vien priims prezidento prisiegą ir bus prezidentu nuo 4 d. kovo.

IŠ DARBO LAUKO.

McAdoo, Pa. Streikuoją darbininkai kasyklose No. 4 ir 5 Lehigh Valley & Wilkes-Barre Coal Company nori nuo darbininkų kontraktą užslėpti, nenori mokėti po tiek, kiek sutarta už kokį darbą; nenori, kad unijos komitetas būtų kasyklose. Nezinia, kaip ilgai čia trauksis streikas. Iš kitur tegul dabar čia nieks nekaliau darbo įsikiškodamas.

Iš Karo Lauko.

Greikios sostinė oficiališkai pagarsinta, jog galutino su Turkija susitaikymo tarybose dalyvaus ir Greikijos atstovai, nors Greikija nepriėmė karo sulaukimo sutarimo, nes ji nori apvaldyti Epirą ir pietinę Albaniją iki Janinos.

Aplinkinėse Boyatsio greikai sumušė turkų kareivį dalį. Turakai mušų nužudė daug žmonių. Dabar Turkija veda skrym tarybas su Greikija apie karo sulaukymą. Tuom tarpu greikai bombarduoja toliau nuo miesto esančios Janinos fortus.

Serbija pažada Albanijos klausymą, ne porto prie Adriatiko nekelti ir užtai nesierzinti su Austrija, bei tą klausymą pavesti išristi didžiųjų Europos viešpatysčių atstovų kongresui. Tokiam kongresui pritaria veiki visos Europos didesės viešpatijos.

Rusijos valdžios laikraščius labai pykina Vokietijos kancelerio nose, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

Pasirodo, kad turkų kariūmenė mieste Monastire nepasidavė, bet pasitraukė į pietus, net į Epirą ir trukdo greikams traukimą į šiaurius.

Sulyg sutarimo su Bulgarija apie karo sulaukymą, turkams leista gabenti maistą ir amuniciją kariūmenėi Adrianopolyje, Scutari ir Janinoje.

Serbai į aplinkines Kumano-va ir Monastir iš Belgrado išsiuntė pečius numirėlių deginimui, nes ten dar ant lauko guli mušiuose užmušę kunai; jų iki šiol nespėjo užkasti, nes žemė ten kieta ir susalusi.

Kadangi vadaai Austrijos su Serbija neužsibaigė, tai Austrija traukia vis daugiau kareivių prie Serbijos rubežių. Jau dabar ten yra 300,000 Austrijos kareivių. Serbija negali pastatyti nė pėsės to skaitliaus.

Austrijoj ir Rusijoj karo šalininkai ima viršų ant santaikos šalininkų. Menka priežastis gali pagimdyti karą Austrijos su Serbija, už kurios pečių stovi Rusija. Karan įsikišus Rusijai, jau jokia pajega nuo karo nesulaikytų Vokietijos ir Francuzijos. Austrijoj visi veiki vokiškėjie, madyariškėjie ir iš dalies lenkiškėjie laikraščiai pritaria karui.

Laikraščiai praneša, jog tarybos galutinai susitarimui Balkanų viešpatysčių prasidės Londone, 13 gruodžio dieną.

Turkijos laivynas nori mėginti susiremti su besirenkančiu prie Dardanelių grekų laivynu. Bet žinodav abejoja, kad pasisektų grekus įveikti. Nors greikai dalyvaus susitaikymo su turkais

tarybose, bet jie besitraukiant taryboms karo nesulaikys.

Turkijos atstovais susitaikymo tarybose, kurios atsisbus Londone, bus Osman Nizam Paša, dabartinis ambasadorius Vokietijoj ir Rišad paša, dabartinis Turkijos vaizbos ministeris.

Nors dabar rodosi Europoj ramu, bet nieks nežino, kas gali vėliaus išeiti, besidalinant Turkija; todėl visi karan rengiasi. Paryžiaus miesto tarybos perdėtis Galli atsisaukė į karo ministerį reikalaujamas, kad jis pasirūpintų pusei metų parūpinti maistą Paryžiaus gyventojams, nes miestas gali but priešų apgultas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ROCKFORD, ILL.

28 d. lapkričio čia lankėsi iš Chicago kun. Razokas, aprūpinamas tikybinius vietinių lietuvių liuteronų reikalus. Atlaikęs pamaldas vokiečių liuteronų bažnyčioje, atlankė ir keletą namų žymesniųjų lietuvių katalikų.

Vargais negalėmis, lietuvių katalikų parapija susilaukė naują kunigą. Vyskupas prašalino iki šiol čia neatsakančią klebonavusį kun. Malinauską.

30 d. lapkričio, Feliksas Milėnas, 22 metų amžiaus, nusipirko galioną degtinės nuo kokio agentelio (lietuvių iš Chicago. Pirkejas, cilamas gulti, pasiviektė į savo kambarį kitą vyrą ir taip apie patį lošimą, tai reikia pri pažinti, jog gerai savo roles atliko dide ir žydas, nors jų kalba buvo girdima tik trečioje sėdynių eilėje. Žibutienė, Onutė, Žibutienės tarnaitė ir šeimininkė Jošė prastai: kalbėjo tik sau po viešas, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

30 d. lapkričio socialistų kuopelė statė ant scenos dvieiksmę komedijėlę "Netikėtai." Žmonių prisirinko daug.

Lošimas išėjo nepergeriausiai, bet ir neblogiausiai; atloštas vidutinai. Bet jeigu jau sakyti ką apie patį lošimą, tai reikia pri pažinti, jog gerai savo roles atliko dide ir žydas, nors jų kalba buvo girdima tik trečioje sėdynių eilėje. Žibutienė, Onutė, Žibutienės tarnaitė ir šeimininkė Jošė prastai: kalbėjo tik sau po viešas, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

30 d. lapkričio socialistų kuopelė statė ant scenos dvieiksmę komedijėlę "Netikėtai." Žmonių prisirinko daug.

Lošimas išėjo nepergeriausiai, bet ir neblogiausiai; atloštas vidutinai. Bet jeigu jau sakyti ką apie patį lošimą, tai reikia pri pažinti, jog gerai savo roles atliko dide ir žydas, nors jų kalba buvo girdima tik trečioje sėdynių eilėje. Žibutienė, Onutė, Žibutienės tarnaitė ir šeimininkė Jošė prastai: kalbėjo tik sau po viešas, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

30 d. lapkričio socialistų kuopelė statė ant scenos dvieiksmę komedijėlę "Netikėtai." Žmonių prisirinko daug.

Lošimas išėjo nepergeriausiai, bet ir neblogiausiai; atloštas vidutinai. Bet jeigu jau sakyti ką apie patį lošimą, tai reikia pri pažinti, jog gerai savo roles atliko dide ir žydas, nors jų kalba buvo girdima tik trečioje sėdynių eilėje. Žibutienė, Onutė, Žibutienės tarnaitė ir šeimininkė Jošė prastai: kalbėjo tik sau po viešas, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

30 d. lapkričio socialistų kuopelė statė ant scenos dvieiksmę komedijėlę "Netikėtai." Žmonių prisirinko daug.

Lošimas išėjo nepergeriausiai, bet ir neblogiausiai; atloštas vidutinai. Bet jeigu jau sakyti ką apie patį lošimą, tai reikia pri pažinti, jog gerai savo roles atliko dide ir žydas, nors jų kalba buvo girdima tik trečioje sėdynių eilėje. Žibutienė, Onutė, Žibutienės tarnaitė ir šeimininkė Jošė prastai: kalbėjo tik sau po viešas, rankas veis laiką buvo vienodai susiėmusios, vieton žingsniuoti ant scenos, tik trypė ant vietos ir nuolat žiūrėjo tik į savo kojų pirštų galus; o jau kaip eit nuo scenos, tai čio "suoliais." Ne tikiausiai loše Jonas, kurs visą laiką buvo nugarą atkreipęs į publiką; sulinkęs, rankas surietęs lyg įjautuvus, kalbėjo tik sau, be jokio gyvumo. Uždangai kartą nusileidus, viena mergina išėjo su deklamacija. Deklamacija buvo taip melancholiška, kaip ir visos deklamacijos socialistų susirinkimuose: "duonos kėnis... darbininkas kėnis... pati dejuoja... vaikeliai verkia... Tai vadinasi deklamacijos "Dievo duotos." Kuomet tokios "deklamacijos" žodžiai pasigirsta, visada ateina mislis galvon — ir kam reikia gaisint laiką besimokinant tokių "deklamacijų?" Ar negeriau būtų įgiedot į gramafono rekordą Loxoriaus giesmės žodžius: "Ubags vaitoj" už vartų, kęsdams mukas kojų, rankų! (noring, žodžius būtų galima perkreipti — Darbininkas vaitoj! už vartų, nevalges daugelį kartų! Kapitalisto išnaudojams, kapitalisto išnaudojams!) Bet gana tų baikių. Socialistams rengiant tetrą, reiktų savo deklamacijas pasidėti šalį ir atsiminti, jog tetrą yra geistinesis žmonių "nusiaušinimui," negu "susikrimtimui," klausant šitų nuobodulio antifonų. Po teatrui buvo monologas: "Prie kareivio kapo." Šitą monologą pavadinti monologu tai būtų šlovės... Moteris, mas monologų šlovės... Moteris, išėjus prie paminklo stovinio ant kareivio kapo, taip visą laiką ir ištovėjo prie jo, kaip davatka prie spaviednyčios. Be jokio judėjimo, be jokios mimikos, net mažiausio pasikrutinimo visą laiką neparodė, o kalbėjo taip, kad pirmose sėdynėse nebuvo girdėti. Reikia tarti keli žodžiai ir apie tvarkos užlaikymą. Apie tvarką rengėjai, matyt, nežinoje nežinojo, kad tarpe publikos reikia tvarką užlaikyti. Vaikų riksmas, susirinkusių kojomis į grindis beldimas, berniukų šukavimai, švilpimai ir mergių kalbės pastaraisiais metais. Bet, visa tai erzino tuos, kurie atėjo su tikslu pasigėrėti scenos daila. O rengėjai net sušilę visą lošimo laiką, bėgiojo po salę, vie-

nas kitą vaikydami ir kasžinko įsikiškodami. Dargi prieš teatro pradėjimą vienas iš rengėjų, pasiūlęs ant estrados, kasžinką kalbėjo apie per 10 minučių, bet niekas negirdėjo, ką jis ten kalbėjo, nes tik buvo matyti, kad lupos kruta, bet žodžių nesigirdėjo.

Po teatrui buvo balius, iš ko, manoma, rengėjai turėjo gerą pelną. Todėl-gi dabar visi suskato rengti teatrą: "Liet. Ukėsų Klubas rengia "Paskutinę Bangą." Dramtiškai-giedoriška draugystė "Kanklės" rengia "Andrą Giedroje." Sv. Mikolo draugystė ir 117 kp. TMD. taipgi yra nutarsios rengti perstatymus, nors dar laiko nepasizymėjo. Pamatysime, kas čia nusidės iš tų bruzdėjimų.

Jurgis.

IŠ WINNIPEG, MAN. CANADA.

Lapkričio 23 d. D. L. K. Vytauto draugystė buvo surengusi vakarą su prkalbomis. Prkalbas atidarė draugystės prezidentas, papasakodamas apie girtuoklystės vodingumą ir blogą paprotį kortomis lošti. Savo kalbą taipgi įpyne apie cigonų Lietuvoje gyvenimą tokioj juokingoj formoj, kad publika gardsiai pasijuokė. Po to M. Silenskis skaitė iš Lietuvos istorijos, pridėdamas paaiškinimus. Apart to padainuota dar keletas dainų, kurios pusėtinai nusisekė. Vakaras buvo gražus, tik publikos buvo mažai, nes, kaip matyt, daugelis winnipegiečių labiau yra papratę prie kazyrių ir salinų, negu prie vakarų su prkalbomis. Mat dar ne visų suprantama, kad alkoholis ir kortos dar niekur ne vieno žmogaus prie gero neprievardė, iš tukstančių jauniakčių tikrus "bonus" padarė. Ir mums, winnipegiečiams vertėtų geriaus prie laikraščių ir naudingų knygų griebtis, bet ne degtinę su alumi mauti, arba kazyromis stalus šliuti.

Winnipegietis.

IŠ WINNIPEG, MANITOBA.

Tarp čionykščių lietuvių apšvietimas palengva kyla, atsiranda vis daugiau męgstančių laikraščius ir knygas skaityti. Riša lietuvių kruvon pašelpinė draugija.

Be kaip visur tarp kviečių atsiranda kuklės, atsirado jos ir čia. Atsirado čia pulkelis kazirinkų, kurie per naktis iš pinigų kaziruoja. Gailestanja jie vien, kad varymui savo negražaus amato jie negali gauti tinkamo ruimo, nes nemėgstanti kazyrių žada policiją užvesti; tasyk prie šitų 25 dol. pabaudos mokėti. Vienuose namuose tie nakties paukščiai mėgino savo amatą varyti, bet šeimininkė su šluota juos išvaikė. Butų gerai, kad visos šeimininkės su kazirinkais taip jau pasielgtų.

A. M. Virbalis.

IŠ MONTELEO, MASS.

Čia viešų karčemų nėra, bet užtai prasiplatinio paslaplos, kurių yra jau net per daug. "Svarbiausios dalykas, su kuriom suspažindinama jauną vaiką, tik ką atvykusį iš Lietuvos, tai apvedžiojimas jo po visas slaptas karčemas."

Šiuom laiku vienok montelliečiai stengiasi išuotvirkimo lizdus panaikinti ir reik už tai juos pagirti. Visos draugystės savo susirinkimuose nutarė paslaplas karčemas panaikinti: išrinko po 2 ir 3 delegatus ir žadėjo kreiptis net prie miesto valdžios. Liepė atmušti plakatus, kuriuos išdalins po namus. Šiuose plakatuose persergama, kad sulaukytų slapta šinkavima, nes kitaip papuls po sunkia bausme. Jau truputį girtuokliavimas nuo to ir sumažėjo ir vakarais bei nedidelniais net linksniau ant gatvės išeiti, nes nesimato tiek jaunų vaikinių pasigėrusių. Lapkričio 28 d. pribuvo čia netikėtas svečias — išpuolė pirmas sniegas ir užklojo žemę apie ant 2 colių storumą. Oras žymiai atšalo.

K. Montellietis.

IŠ PITTSBON, PA.

Gruodžio 1 d. buvo surengtos Liet. draugystių prkalbos, nuo

steigimui Pittsbone visuomeniško knygyno. Kalbėtojai gražiai išaiškino reikalingumą ir knygyno vertę. Kalbėtojų buvo trys: du vietiniai, o trečias iš Brooklyn: 1. Valincius kalbėjo apie skaitymą naudingumą; 2. Karsokas apie tai, kaip skaitymas ir mokslas atitraukia nuo girtuoklystės ir koks yra gyvenimo girtuoklio, o koks blaivaus žmogaus; 3. Augūnas iš Brooklyn, paremdamas pirmąs du kalbėtojų, karštai ragino pittstoniečius remti pradėtąjį darbą.

Čia pat išrinkta 9 ypatos rinkimui aukų knygyno naudai. Publikos buvo neperdaugausia. Aukų čia pat sumesta \$12.40. Girdėt, kad ir miestas žada paremti tą užmanymą. Išeinant iš svetainės, paduota pravardės, kas nori lavintis anglų kalbą. Sumanyta reikalauoti vakarinę mokyklą lietuviškojo skyriaus.

Pittstono miestelis pradeda tvarkytis: ant kiekvienos gatvės prikalinėja naujas tolyčaites su gatvių vardais.

Vladas V. Strigas.

IŠ EAST CHICAGO, ILL.

Lapkričio 30 d. vietinė 127-ta TMD. kuopa buvo surengusi balių naudai viešojo, šios kuopos užlaikomo, knygyno. Žmonių buvo prisirinkę dikčiai ir linksminantisi gražiai. Reik tikėtis, kad kuopa turės gražaus iš to pelno ir galės padidint savo knygyną. Knygos duodamos skaityt už dyką ne tik nariams, bet ir pašalinieji ir yra visokio turinio knygos. Verta žmonėms tuom pasinaudoti.

Šią žiemą miestas atidarė tris vakarines mokyklas, kuriose mokina tris mokytojos (ne lietuvės). Gaila, kad lietuviai mažai ja tebelanko, daugiausiai naukai žydai ir lenkai. Lenkai užimanė čia sutverti valgomų daiktų kooperativišką krautuvę ir kviečia lietuvių prisidėti. Bet lietuviai nelabai nori, ir gerai dabar, nes jeigu jau tvėrti kooperacija, tai geriaus tvėrti patiems lietuviams ir patiems ją prižiūrėti. Lenkai, kaip teko patėmyti, tokiuose atsitikimuose myli vis vadovauti-ponauti ir lietuvių už nosies vadžioti. Su tuom lietuviai, žinoma, nesutiks.

Žalmas.

IŠ DETROIT, MICH.

Detroito lietuviai nuo seniai stengėsi išreikalauti, kad miesto knygynė būtų lietuviškų knygų. Dabar Lietuvių Piliečių Klubas išreikalavo nuo miesto nupirkimui lietuviškų knygų paskyrimo 50 dol. Jeigu paskui lietuviškų raštų skaitytojų bus pakaktinai, tai bus paskirta daugiau. Mes geidžiame, kad pargabentos knygynas knygų nebūtų vienpusiškos.

Jonas Naujokas.

IŠ NEW BRITAIN, CONN.

Gruodžio 1 d. buvo čia prkalbos, parengtos 34 SLA. kp. Kalbėtoju buvo J. V. Liutkauskas iš Brooklyn. Prkalbos pas nus atsiuvo gana tankiai: šiame sezone kalbėjo: Perkunas, Pruseika, Šukis; šitų kalbėtojų kalbos mažai kuom skyrėsi viena nuo kitos. Gal jos sakomos su geriausiais norais, bet mažai atgabena naudos. Metai atgal dar daugiau žmonių susirinkdavo negu dabar. Mat, kalbėtojai buvo vien socialistai, tai socializmą vien, kaip nuobodulio pasaką, giria, o peikia dabartinę tvarką, garbina socializmo tvarką; tuom viskas prasideda ir baigiasi, tarytum ne reikia, tik laukti rankas sudėjus, kada Bagočiai, Vasilaiukai-Kutros užtrubys, jog socializmas jau įvyko.

P. Liutkaucko prkalba buvo kitokios rūšies. Jis gal pirmas įnešė kitokias mintis: kalbėjo bešališkai. Kalbėdamas apie susivienijimą Lietuvių Amerikoje, pabrėžė, kad nei viena organizacija lietuviams neatnešė tiek naudos, kiek SLA; skaitlinėmis nurodė, kiek SLA išmokėjo posmeritinių, kiek moksleiviams, našlėms ir kitiems svarbiems reikalsms pinigų aukavo. Paskui aiškino dėlko susivienijime pakilo bėvis, kad minėti buvo išdėvinti Bagočiai, Kutros, etc. tai neapsimoka apie tai kalbėti. Paminėjime tik išvedimą: kada Bagočius buvo turį laiko mitygų lankyti. Lie-

prašalintas iš susivienijimo, jis prisipažino, kad susivienijimą griaus ir kaip "Keleivio" dalininkas pradėjo jame visai bjauriot. Dėlto tuli nariai net apleido susiv. Bet dabar viskas aiškėn išėjo, pasirodžius kas ir dėlko purvina susivienijimą, reikia tiklėtis, kad žmonės supras tikslų grovėjų ir jiems nebektiks.

Toliau kalbėtojas gailestavo, kad pas mus mažai yra organizuotų lietuvių; nurodė, kad suvienytose Valstijose yra apie 400,000 lietuvių, o SLA turi tik 5,000 narių; SLRKA 6,000; LSS 800 (sako: tiek mačiau balsuojant, bet tikrai nežinau, nes į soc. sąjungą nepriguliu); TMD 2,000. Kur-gi priguli kiti mūsų broliai. Nėra ką pavydėti nė viena draugijai, tai juse bus dešimtys tukstančių; kam jas ardyti? (Mat čion priminė V. Paukščio straipsnį, kuriame raginta griauti SLA.) Vienas iš vietinių socialistų, Karolus Senkus, paklėpęs, pradėjo rekti: meluogi! Nustok tamsta melaves, kad socialistų tik 800. Susirinkimo vedėjas Kardokas pradėjo taipgi rekti: perstok, perstok. Galų gale visgi nusiramino mūsų karzygis. O kalbėtojas, paraginę rašytiesi susivienijimam, užbaigė prkalbą. Buvo ir deklamacijų.

Paskui Senkus dar pasakė, jog LSS yra ne 800, bet 3,000 socialistų ir kad Paukštis neragino griauti Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Girdi, jeigu SLA nėra politiška organizacija, tai kam išbraukė Bagočių? Kalbėtojas atsakė, jog nepriklauso prie Socialistų Sąjungos, tai remiasi ant balsų "Kovoje" pagarsintų, o jeigu jau priguli 3,000, tai ir gerai.

Sa—vas.

IŠ EASTHAMPTON, MASS.

28 d. lapkričio (padėkavonės dieną) atsiuvo balius, parengtas Nepriigulningo Pašelpinio Klubo D. L. K. Vytauto. Neseniai susitvėrusios teatrališkos kuopelės "Atžalos" nariai statė ant scenos vienavieksmį vaizdelį "Degtinė." Perstatymas pasisekė neblogai. A. Bernatavičienė Salomėjos rolę sulosė visai gerai. Ch. Mickus (Valentinas) ir J. Barysas (Saltyšins) roles taipgi atliko puštinai, tik pastarasis kartais neaiškiai kalbėjo. W. Mickus Stasio rolę atliko mandagiai; kiti visi loše silpnai, bet mėgėjas atleisčina, nes tai buvo jų pirmas bandymas.

EDAKCIJOS.

Edakcijos. Netinkamas laikraščio rankraščio redaktorius, pareikalautas, gražina autorui atgal jo iškomas. Reikis visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Jeigu nori but piliečiu, saugokis... kalėjime. Vyrai, kuris sėdėjo kalėjime už teismo paniekimą (contempt of court), negali išsimti antrųjų pilietiško popierio, jeigu jam neatleis kaltės užgesnis teismas, arba valstijos gubernatorius.

Tokį nusprendimą davė S. V. Distrikto teisėjas Robert Lewis Colorado valstijoje, kada lietuvius Jurgis Bagdonas, vienas iš streikuojančių mainierių norėjo išsimti paskutines pilietiškas popieras. Bagdonas už teismo paniekimą laike bylos su mainieriais buvo nuteistas ir atsedėjo kalėjime keturiasdešimt dieni ir to užteko, kad jo nepriteist prie išsimimo antrųjų pilietiško popierio.

Lenkų bruzdėjimai. Užsiniavus politiskai padangei Europoj ir pradėjus garsiai kalbėti apie karą tarp Rusijos ir Austrijos, lenkai, kaip Europoj, taip ir čia Amerikoj labai pradėjo bruzdėti. Jie tikisi, kad, kilus karui Europoj, jie lengvai galėtų atgauti savo politiską liuosybę ir vėl tapti nepriegulminga tauta. Čia Amerikoj jau net susitvėrė tam tikri komitetai, kurie užduotim yra priręgti lenkus išveikti prie laukiamų politiskų permainų. Kaip kur jau ir aukas tam tikslui renkama.

Kiekviena tauta, be abejonės, turi teise reikalauti liuosybės ir, esant progai, ruošti prie savo reikalų apgynimo. Tas yra pagirtina. Vienok žingeidus tas, kad lenkai, su sau tinkamu užsikarščiavimu, svajoja vėl apie viešpatystę "od morza do morza" (nuo jurių iki jurių) ir nekaita, kaip tik vėl su Lietuva kruvoj. Apie šitos paskutinės svajonės išsipildymą reik drąsiai abejoti: jeigu susibūgimas politiskų aplinkybių ir leisti lenkams atgauti sau nepriegulmybę, tai vargiai lietuvių norėtų dabar padaryti tą pačią klaidą, kokią jie padarė Jagelos laikais. Galai but Lenkija, galai but Lietuva, bet niekad os nebus "Polska i Litwa."

Lietuvių Kryžių Albumas. Skaitytojai jau žino, kad šiais metais Lietuvių Dailės Draugija išleido, kaippo metinę savo nariams premiją, dailių artistiską veikalą — senovės Lietuvių Kryžių Albumą. Mums, kol kas, neteko dar jo matyti, bet Lietuvos laikraščiai nesigali pagyrimo kaip pačiam albumui, kurį surengė artistas Antanas Jaroševičius, taip ir Lietuvių Mokslo Draugijai, kurios pastangomis, anot "Liet. žinių", išėjo šis "pirmas taip stambus dailės veikalas mūsų pačių įgiegoms sumanytas ir sudarytas... Tai stambiausias mūsų prabociams paminklas..."

Prie šio albumo D-ras Basanavičius parupino tam tikrą didelės moksliškos vertės įrangą, kuri, "liks visiems mūsų dailės kritikams gyvu, tiesiog klasišku, pavyzdžiu, kokia dailės kritika visuomet gali ir turi but."

Kun. Tumo fondas rytiečiams. Iki šiol turi jau arti 2000 blių. Šis fondas, kaip parodo pats jo vardas, yra įsteigtas atgaivinimui lietuvių vystės sulenkintuose ir surusintuose rytiniuose Lietuvos kraštuose Vilniaus ir Gardino gubernijų. Iki šiol, ačiū šio fondo vedėjų darbštumui, jau daug kas ten nuveikta lietuvių atgaivinimui. Fondas pasiiliko aukomis, kurias priima "Vilties" redakcija Vilnių (Bagadielnj) pereinok, No. 4, b. 2.).

Lenkai pyksta. Lenkai labai pyksta, kam lietuviai-kunigai pasiskundę Rymui už engimą lietuvių kalbos Vilniaus bažnyčiose. "Gazeta Codzienna" padalinio ilgy-ligianį straipnių "Litvomanica", kuriame "kalnai verčiami" ant lietuvių kunigų ir dar paragina, kad lenkai kunigai taipgi

traukti popiežiaus teisman lietuvių-kunigus. Nepatinka tiems lenkams, kad lietuviai gina savo kalbą ir savo teises savam krašte; matyt, jie po senovės norėtų Lietuvą lenkinti. Vienok jau tie laikai praėjo ir juo lenkai labiau spirsis prie Lietuvos lenkinimo, juo apilenkėjusie lietuvos pakraščiai greičiau atgims. Prieš vėją jų nepapusi...

Permaina "Vien. Liet." redakcijoj. "Tėvynė" praneša, kad girdėjusi, jog "Vien. Lietuvninkų" redaktorius, p. Sirvydas pereina į valdišką tarnystę ant Ellis Island, i immigracijos skyrių, o jo vietą užims p. J. Gedminas, kuris redaguosius "Vien. Lietuvninkų" po artimiausia p. Sirvydo įtekme.

Vargoninkų Sąjunga, kaip girdėjome, žada tuojaus išleisti Miko Petrausko sudėtą duetą "Skambančios Stygos," kuris buvo tyčiai parašytas ir padovanotas p. L. Sernui, Chicagoje, jog yra apvaikščiojimo 30 metinių suaktuvių jo literatisko darbavimosi.

Joniškio byla Senate. Trukminga Joniškio byla pagalios užsibaigė. Skaitytojai pamena, kad Vilniaus teismo rumuose lietuvių buvo išlošę bylą, lenkai tapo nubauti už kėlimą riaušių ir skriaudimą lietuvių Joniškio parapijoj: dvarininkas Zajankovskis gavo metus kalėjimo, Ivanovskis — 8 mėnesius ir šeši, jų sukurstyti, valstiečiai "lenkai" — po 6 mėnesius kalėjimo. Visi nuteistieji buvo padavę apeliaciją senatam. Senatas, peržiūrėjęs bylą iš naujo, pripažino Vilniaus teismo riumų nusprendimą teisingu. Toliaus apeliuoti jau negalima ir todėl lenkams prisiėsi savo baumes atsdėti.

Andrius Bulota, buvęs trijų Dumų atstovas, kaip praneša Lietuvos laikraščiai, apsigyveno Vilniuje, kur žada pradėti advokatauti.

Vilniaus Lietuvių Artistų Bendrovė garsina, kad šiūom laikui ji turi savo knygynę septyniolika naujesnių ir geresnių scenoj vaidinti veikalų, kuriuos cenzoj perleisdui ir šeši veikalus, kurie netrukus bus cenzurai paduoti. Bendrovė pasiūnčia šiūs veikalus provincijos teatralėm kuopoms, imdama po 1 rub. 50 kap. honoraro.

Latvių-lietuvių Skolinamoji ir Taupomoji kasa, neseniai užsidėjusi Rygoj, jau turi apyvaratos, kaip praneša "Rygos Naujienos," 18000 rublių. Sako, jai labai gerai sekasi ir lietuvių su latviais labai gerai sugyvena.

Ačiūvųjų judėjimas. Pereitą spalio mėnesį atvyko i Ameriką sekančis skaitlius lietuvių: emigrantų — 1,934, neemigrantų — 78, išviso — 2,012. Tuom pačiu laikui iš Amerikos išvažiavo: emigrantų — 242, neemigrantų — 75, išviso — 317. Vienas tapo sugražintas atgal. Grynas priaugimas lietuvių už spalio mėnesį išneša 1,695.

NAUJI RAŠTAL.

Rokas ir jo šuva. I. Gorbunov-Posadov. Vertė F. Milašauskis. Turtu ir spauda F. Maliauskio. So. Boston, Mass. 1912.

Zydas Lietuvoje. Parašė Kaimietis. Spauda ir išdomis "Kataliko". Chicago, Ill. 1912.

Les Annales des Nationalites. Tautų Sąjungos Informacinio biuro leidinys už spalio mėn. Paris. 1912.

Scenos Vaideliai. Intelligentas. Meilės Parodijos. Iš geros širdies. Vertė J. J. "Vilties" išleidimas No. 252 Vilnius. Kuktos spaustuovė. 1912.

Bludas arba Lietuva buvusios Rusijos revoliucijos mete. Romanas. Parašė Dobilas. Išleido J. Dobilas. Tilžėje. 1912.

Nors ambicija pati savyje yra nedorybė, tačiau ji tankiai yra motina dorų darbų. Quintilian.

Geriaus velyčiau turėti mano kaimynų prietelbę negu aukso kasyklas. Dickens.

Mylėk visus, užsitikėk keliems, nedaryk blogo nei vienam. Shakespeare.

Dar apie kun. Olševskio ir Tumo išdavimą.

Pereitame "Lietuvos" numerįj buvome patalpinę kopiją pasiųstę iš Amerikos raporto Suvalkų gubernatoriui, kuriame įskusta kun. Olševskis ir Tumas rusų valdžiai už tai, buk jie niekinę rusų valdžią ir rusų mokyklas. Ten pat mes patėnijome, kad raportas parašytas išlaikytu formalisku stilium, kas liudija, jog raše jis yra gerai susipažinęs su rusų "kanceliariascina."

Ant minėto raporto, kaip skaitytojai pamena, nėra pažymėta diena to raporto rašymo, vienok redakcija turi nurodymus, kad tas raportas buvo išsiųstas sulgy savo adresu.

Si paskutinė aplinkybė, vienok yra nesvarbiausia. Netiek yra svarbu, ar anas raportas buvo išsiųstas ar ne, kiek svarbus pats faktas, kuris nurodo, jog yra žmonij, kurie tokius raportus tarsi, o jeigu taip, tai, kaip jau pirmiaus buvome minėję, niekas nuo panašij melagingų denunciacijų nėra apsaugotas.

Ar šis denunciantas yra apmokamas, ar tik liuosnoris šnipas, taip pat lietuviams nesvarbu, nes kaip apmokamo, taip ir liuosnorio šnipas pranešimo pasekmės yra vienodos: suteikiama žinias, kurios yra kenksmingos lietuvių tautos reikalams.

Šiame atsitikime minėta denunciacija savo turiniu yra viena iš labiausiai kenksmingų, nes palyti apsvietos reikalus. Kun. Olševskis yra prezidentu "Saulės," — didžiausios Lietuvoj organizuotos įstaigos apsvietimo platinimui. Nors nevisi gali sutikti su "Saulės" mokyklų pakreipia, bet, rodos, neapsiriksimė, pasakę, kad dar nei vienas, šiek-tiek išnūtinęs, žmogus neužgynė to, kad "Saulės" skaitlingos mokyklos, bei mokytojų kursai but nevaudingi. Per kelis metus savo gyvavimo "Saulė" atnešė neabejotiną milžinišką naudą apsvietos srityje. Čia taip pat bus ne pro šalį priminti, kad minėti kun. Olševskis ir kun. Tumas buvo atvykę ne kaip prlvatiskos ypatais pasisvečiuoti, bet kaip atstovai apsvietos organizacijos, kaip atstovai "Saulės." Jie darbavosi ir aukas rinko ne savo naudai, bet naudai mokyklų, naujai lietuvių apsvietos, pilnoj to žodžio prasmei. Ir todėl jų išdavimas, dargi neteisingas, yra išdavimas ne privatiškų ypatai (nors ir tas jau butų pasmerktoja), bet kaip lietuvių apsvietos platinioj, kaip lietuvių visuomeniškųjų veikėjų. To reik neapamiršti, nes tas minėtą denunciaciją išskiria iš rusės "juokelių," arba "keršto," o priskiria prie svarbiausios rusės politiskųjų išdavimų nacionalės svarbos.

LSS. rolė.

Kaip jau pirmiaus patėnijome, atsiradimas panašios rusės denunciacij LSS. narių tarpe negali mesti nuozduos ant visos organizacijos, kurioj, be abejonės esama daugelio gerų sąžinių vyrų ir gerų lietuvių. Patėnijdami tą aplinkybę, kad minėtas denunciantas yra LSS. nariu, mes norėjome ir norime atkreipti į tai ypatingą sąjungiečių atydą, kad jie geriaus apsižiūrėtų, kad savo politiskon organizacijon priima ir geriaus savo narius dabotų.

Šiandien kuone visiems, ir patiems sąjungiečiams, žinoma, jog užtenka tik bile kam pakelti žandarus arba carą, arba pasivadinti "nukentėjusiu už laisvę" ir toks asmuo yra tuojaus netik primamas Sąjungon, bet jam pavedama net atsakomi ir užsitiokėjimo reikalaujanti urėdai.

Patiems sąjungiečiams ir pašalinieams žinoma, kad šiandien atsidėdžia dievą žino kas, dievą žino iš kur, o po kelių mėnesių, arba už pusmečio jis jau patenka net į centralės LSS. įstaigas. Visiems žinoma, kad dar ir šiandien yra tarpe LSS. žymesnių narių ir taip vadinamų vadovų yra ypatais, apie kurių praėit niekas nieko nežino, dar gi nežino nei pačios tikros tokių ypatai pravardės.

Tuom tarpu, tarp amerikiečių-lietuvių, LSS. yra vienintėlė grynai politiskos rusės organizacija, kur susibėga, ar gali susibėgti, svarbesni priešvaldiško judėjimo upeliai. Aišku todėl, kodėl čia įvairios rusės šnipams ir provo-

katoriams yra išilciausia ir derlingiausia" dirvė. Bet iš to taipgi turi buk aišku ir tas, kad diuma LSS. padorijų narių turėtų atsargiau primigėti narių tarpan naujus nežinomus žmonis ir rinkti i centrgles įstaigas tik tuos, kurių politiską išikimybę yra neabejotina. Tai visa kaltė, kokia gali but užmesta LSS. sąryšyje su šia išdavyste. Ir nors tuli karštuoliai norėtų įkalbėti "Lietuvai" tą, buk jie, išvilkdama šį skandalą, nori sugriauti sąjungon, tai vienok reik tikėtis, kad blaivesnė dalis sąjungos kitaip i šį dalyką pažūrės.

Jeigu dorensėj dalis LSS. narių (o tokių, mes manome, yra diduma) bent kokių priežasčių dėlei negalėjo ir neturėjo progos apvalyti savo organizaciją nuo žemos rusės gaivalų, tai "Lietuva" su noru tą progą jiems suteikia.

Blaivūs ir rimtesni LSS. nariai, be abejonės, supras, jog tame iš "Lietuvos" pusės yra ne griovimo noras, bet apvalymo noras. Tas nori netik "Lietuvai," bet ir kiekvienam lietuviui.

"Lietuvos" taktika.

Mes tikime, jog kai-kuriems butų žingeidžiau žinoti, kas padarė tą judosišką darbą, kun. Olševskį ir Tumą įskundžiant, negu apie tai, kad tas darbas išlikro padarytas. Mes tuomi nesistebiame, nes tai netik moterims bet ir visiems iš dalies įgintas žingeidumo pobūdis.

Tėciaus "Lietuva" yra tos nuomonės, kad pirmiaus reik panašios dalykuose turėti ir pripažinti pat darbą negeru; pirmiaus reik duoti progą pasiteisinti pačiam nusidėjėliui, nes jis, jeigu nori, visados turi turėti teisę tarti savo apgynime paskutinį žodį, ir tik tada prasikaltėji įvardinti.

Mes analptol nenorime sekti pavyzdžio tų, kurie įvardino kunigą Olševskį šnipu ir dabar dar žmogaus garbę plėšia, nedavę pirmiaus nei vieno pilnai iširto, pamatuoto ir neabejotino prirodyto, kad jis tokį ar kitokį darbą yra atlikęs. Mes skaitome labai klaidingu ir nuozniu tą taktiką, kurios prisilaikė ir prisilaiko "Kova," "Keleivis" ir "Laisvė," užmesdami žmogui šnipu vardą, pasiremiant tik visai neprirodytais dievai žino keno užmetimais (pavyzdin ir Kutros fabrikuoto afidavitu). Pirmiaus reik surasti ir rąkose turėti konkretiskus prirodymus, ir tada tik duoti tinkamą vardą.

Nori apvalyti Sąjungą.

Aštuntas LSS. Rajonas (Illinois), kaip matyt iš jo įgaliotinių nuomonės mano energiskai pradėti "Sąjungos valymą," nuo negeiginčių ir netinkamų to organizacijai gaivalų. Gruodžio 1 d. šis rajonas pasikyrė delegaciją, kurios užduotimi buvo neuiti "Lietuvos" redakcijon ir pranešti, ką jis mano daryti su žmonėmis, kurie atlieka šnipų darbus. Gruodžio 2 d. redakcija, p. Sernio vardu, aplaikė sekancio turinio laiską:

"AUSRA"

KNYGYNAS IR SKAITYKLA
3149 So. Halsted st.
CHICAGO, ILLINOIS

Gerbiamasis Dėdai! Šiandien 8 Rajonas L. S. S. pasikyrė tris ypatus neuiti "Lietuvos" redakciją, kad pasikalbėti apie esančius šnipus tarpe Liet. Soc. Sąjungos ir pranešti, ką organizuoti lietuviai darbininkai mapo ir nori daryti su tos rusės žmonėms. Tai gi, bukite malonūs, paskirti laiką, kuomet toks pasikalbėjimas gali įvykti. Iš mūsų pusės butų parankiausia šio ketovro vakara, ant 8 val. Vakare, ba kaip žinote, dienos laike atbame ir nesinori galititi, dlepos laika. Tiklu, kad su tuo laiku sutiksio, ir mes — aš, Girijotas ir A. Petratis — dėsime i redakciją. Su tikru pagarbą. M. J. A. Kvedaras.

Sulgy šiandien laiskė išreikšto nuro, 5 atėmę gruodžio "Lietuvos" redakcijon pribuvo viršpaminėti 8-to Rajono įgalioti delegatai: p. Kvedaras, Girijotas ir Petratis ir pridavė sekančią palidijimą:

"Lietuvos" Redakcijai. Palidijimas. Šiūom liudijame, kad A. Kvedaras, A. Petratis, ir J. Girijotas yra įgalioti nuo 8-to Ra-

jono L. S. S. A. nuėti i "Lietuvos" redakciją pasikalbėti, išreikšti esančius šnipus tarpe L. S. S. ir pranešti "Lietuvos" redakcijos skaitytojams, kaip žinoti organizuoti lietuviai darbininkai, dalis sąjungos, 8-to Rajono L. S. S. A. ir ką mano daryti.

Vardan VIII-to Rajono L. S. S. A. Jo valdby: Org. T. L. Dundulis, Sekr. B. K. Radzevičius, Fin. Sekr. S. Visockis, Kasierius, J. Šmotelis.

Delegacijos lyderiu buvo p. Kvedaras, kuris visų pirmiausia išreikšė norą, kad redakcija įvardintų tą vyrą, kuris šnipų darbus atlieka, pastebėdamas kartų, vardan sau ir atstuntojo rajono, kad LSS. geistų kuogreiciausiai nuo panašij šnipų apivalyti. Redakcija atsakė, kad viską, ką ji turės pasakyti, ji pasakys viešai per laikraštį ir kad dėlei priežasčių, pažymėti "Lietuvos" 49-me num, ji šiūom kartū išduoti vardo negali. P. Kvedaras, sutikdamas su ten pat išdėstytais motyvais, patėnijo, kad LSS. gerovei gali kenkti ilgas vardo neisdavimas. Toliaus p. Petratis ir vėliaus — p. Kvedaras norėjo suzinoti, ar "Lietuvos" redakcija turi prirodymus tik apie vieną šnipą, ar ir apie daugiau. I šią klausimą redakcija atsiskakė duoti atsakymą. Užėjus kalbėti abelnai apie šnipus, p. Girijotas patėnijo, kad butų visai naturalisku, jeigu butų sąjungos ir daugiau šnipų, nes prie sąjungos jiems patogiausia dirva, nes tenai jie daugiausiai gali suzinoti, ko jiems reikia.

Uzklausė delegacijos, kaip ji žiuri i panašios rusės "zajavleniją," kokia tipo "Liet." 49-me numerį, atsakytą, kad be abejonės, tai yra politiskos rusės ir pasmerktnas pranešimas. — Ar jūs turite tikrus prirodymus apie ypata, kuri tą pranešimą rašė? — užklausė p. Girijotas. — Taip, neabejotinus, — buvo atsakymas, — ir savu laiku, apskelbė vardą, mes pakviesim, jeigu LSS. to norės, paskirtą komisią, kuri galės patikrinti "Lietuvos" redakcijoj esančius prirodymus.

— Jeigu "Lietuvos" redakcija tikrai prirodys savo apkaltinimo teisingumą, — karštai patėnijo p. Kvedaras, — tai aš busiu pirmas, kuris dėsiu visas pastangas, kad Sąjunga būtų išvalyta.

Sako, — menkniekis...

Nors dauguma tyro vandens socialistų, kaip teko girdėti, pasibaurėjo panašiu darbu, tai vienok, teko girdėti, yra ir tokių, kurie išsireikškė, kad tai esąs "menkniekis," nesa tame pranešime kalbama tik apie — kunigklas ir apie... kunigus. Kitas, girdi, butų dalykas, jeigu tai butų apie "išsiekimimą caro vardo," apie kariūmenę, arba ką kitą panašų.

— Tik-gi ir reik panašius "juokus" talpinti laikraštijl. — išsireikšė kitas žymus vietinis socialistas, pamatęs, kad tai yra pranešimas apie kunigus.

Iš to matyt, kad esama ir tokių galvočių, sulgy kurių nuomonės, butų peiktina ir pasmerktna išduoti ypatais, kurios "ko-ljoja carą," bet nepiektina ir, rasit, pagirtina, jeigu išduodama — kunigus ir apsvietos reikalus; sulgy tos pačios nuomonės išei-na, kad yra blogai, jeigu išduodama ar įskundžiama koks eksprporjatorius, su revolveriu užklupęs "Dievui dušią kaltą" žmogelį, bet nieko blogo nėra tame, jeigu išduodama žmonės, kurie rupinasi mokyklų ir apsvietos reikalais. Esama, mat, savotiškos liogikos.

Žingeidų tik, ar daugelis yra tos pačios nuomonės.

Dabar "Lietuvai" busiųjų "kaput"...

— "Lietuvai" jau busiųjų dabar galas... "Lietuva" pati dabar įlindo toliion duobėn, kad iš jos jau neišsiriogilins... Dabar jau turim ją prisipyrių prie sienos ir ar šiaip, ar taip, bet bus jai blogai... Taip žiaugiasi kai-kurie čikagiskiai nevo socialistiskai "strategai" (tanklaus žinomi intriguantų vardu) — ir jie atšoko ne vieną "indian war dance" (indijonų kariškąjį šokį), tikėdami, kad jie dabar nuskalpuosius "Lietuvai" pakaušį už tai, kam ji išvilks aiškėn šią skandalą.

Ištikro, jų strategija (kariškai planai) labai idomūs ir jie nei kiek neabejoja, kad ji išrokavimai juos turėtų užviti.

— Iš kur ir kokiū budų "Lietuva" galėjo gauti tuos dokumentus? — lauzo sau galvas tie strategai ir, atsakę patį i šį klausimą, kiekvienas iš jų yra persitikrinęs, kad, kaip šitą klausimą neatsakytum, vis vien "Lietuvai" busiųjų "kaput"...

— Jeigu "Lietuva" gavo dokumentus apie tą šnipų raportą nuo kun. Olševskio, arba kun. Tumo, — galvoja jie sau garsiai, — tai kun. Olševskis, ar Tumas galėjo tuos dokumentus išgauti tik iš gubernatoriaus kanceliarijos, o jeigu taip, tai reiskia, kad jie patį turi susinėsimus su "žandais," taigi jie yra šnipai ir apie tokius danešti "neyra griekas"... Jeigu gi paimsim klausimą iš kitos pusės, tai tada reiskia, kad pati "Lietuva" gavo dokumentus iš Lietuvos, iš gubernatoriaus kanceliarijos. Jeigu taip, tai aiškių-aiškiausiai, kad pati "Lietuvos" redakcija turi susinėsimus su rusų valdžia ir, rasite, dar ir viens iš redaktorių, ar nebus tik šnipas. O jeigu vėl redakcija dokumentų neturi ir savo tvirtinimo prirodyt negalės, tai reiskia, kad ji pati subabrikavo tuos dokumentus ir todėl ji gaus Kutros vardą...

Taip galvoja ir taip pranašauja kai-kurie pakampiniai atsižymėje vietiniai drumsto vandens socialistiskai "generolai," kuriems labai norėtusi diskredituoti "Lietuvą," ir tos priežasties dėlei kį-lia "didė linksmybė Izraeliujė"... Ta linksmybė yra taip didelė, kad šiandien nežinia, apie ką daugiau kalbama: apie patį reikala, apie tai, kad jau išei-na aiškėn vienas šnipas, ar apie tai, kokiū budū "Lietuva" galėjo dokumentus apie tą šnipą gauti.

Palaužykite sau galvas, vyručiai, palaužykite, nes galvosukis tikrai nemenkas.

IŠ VISUR.

Nors karas ant Balkanų, apart Grekijos su Turkija, tapo sulaikytas, nes turbut susijungusios ryšių mažosios viešpatijos pamatė, kad turkus ne taip lengva pergalėti, kaip tikėtasi, bet visgi dabar nieks negali įspėti, kas toliau dar gali išpulti. Todėl visi Europoj rengiasi karan. Net turinti didžiųjų Europos viešpatijų gvarantuotą neutrališkumą Šveicarija rengiasi karan. Maisto krautuvės tapo kornais pripildytos; pareikalauta miltų ir javų iš Jungtinių Valsėjų ir Kanados, nes dėl karo Baskanose ir besiginklavimo, iš Rusijos sunku kas nors gauti. Iš Rotterdamo išsiųsta i Zuerichą 572 geležinkelio vagonai su javais.

Berlinan atkako Rumunijos sosto įpėdinis, kunigaikštis Ferdinandas. Jo atsilankymas, matyt, turi susiršimą su karu ant Balkanų ir jo galimoms pasekmėms.

Pietinėj Lenkijoj, važiuojant iš Radomio namon ukininkui Badowskiui ir jo 14 metų sunui, ant jų užpuolė nežinomi žmogžudžiai ir abudu papjovė. Užpuolikai nuo užmuštų nė pinigų nepaėmė. Manyt, žmogžudystė atlikta iš keršto.

Siemet Mažrustijai grėsia badas dėl lytų, kurie pagadino javus laukuose ir ty pačių negalima buvo nuvalyti, nes darbą su-laikė ankstybos sniego darganos ir šalčiai. Nenukasta didesnė dalis cukrinių burokų ir bulvių liko po sniegu. Pasiliko lauke daug pupų, avių ir miežių. Ankstyba žiema pridirbo nuostolių, vidutiškai skaitant, po 20 rublių nuo desiatinos. Užsėti žieminiai kviečiai dėl šalčių suželti nespėjo, todėl ir sekančiuose metuose jų gero derliaus laukti negalima.

26 lapkričio d. ant prigulincios Francuzijai salos Madagaskar siautė smarkus cyclonas. Prazuvo suviršum šimtas žmonių. Nuostolių cyclono padaryta ant 29 milijonų doliarų.

Pasitraukė nuo vietos Japonijos ministerių pirmininkas Saimi, kadangi jis neįstengė surasti tinkamo įpėdinio karo ministerio vietai, nuo kurios pasitraukė generolas Uyrhera todėl, kad jo sumanymai sudrutinti Japonijos kariūmenę nepritarė kiti ministeriai.

Pietinėj Afrikoj, mieste Johannesburg, laidojant numirėlį, trenkė perkunas i susirinkusių prie karo žmonių pulką. Užmušė kelis, o kitus laidojotus apsvaigino, išviso užmušė tris, o sužeidė 14.

Rezignavo nuo vietos prezidentas republikos San Domingo, Eladio Victoria. Jam nuo vietos pasitraukus, visas kraštas nusiramino. Daugumą politiskųjų prasižengėlių palaido iš kalėjimų.

Vokietija drutina savo orlaivų laivyną, kuris ir dabar nemenkas. Rods Francuzija aeroplanų turi daugiau, bet Vokietija turi daugiau didelių orlaivų, galinčių paimti kanuoles ir kareivius. Vokiškėji orlaiviai gali paimti kiekvienas toną eksploduojančių medegų; francuziškėji yra kur kas mažesni.

Galicijoj, sargyba tvirtovės Przemysli prie parako krautuvės suėmė nepaprastą šnipą. Sargybos kareivis, 11 val. vakare patėnijo prie jo ateinantį oficerą. Jis oficerio paklausė, kas jis toks. Oficieras atsakė, jog jis kontroliuoja patroles, bet kad nežinojo žodžių kareiviams įsakytų, kareivis jo prie parako krautuvų neleidė. Todėl oficieras išsitraukė Browningą ir i kareivį paleido šuvį ir pataikė jam i petį. Kareivis, atsimokėdamas, šovė iš karabino ir oficerui pataikė i koją ir dar jį durtuvu perdūrė. Ant šuvių atkako iš karnių kareiviai ir pašautą kareivį ir oficerą ligonbutin nugabeno. Aišku, jog oficieras buvo ne tikras. Gal tai buvo rusiškas agentas norintis Austrijos parako krautuves uždegti.

Dalyvauti iškilmėse atidarymo Chinų parlamento, keliauja i Chinus iš Francuzijos žmonių atstovų rumo pasiuntiniai ir senato atstovai. Chinų parlamentas oficialiskai bus atidarytas pradžioj sekančij metų.

Londone sufragistės (moteris reikalaujančios sau politiskų tiesių), paskutiniam savo susirinkime nutarė naudoti kovoj iš nepaprasto moterims ginklo. Jos nutarė kovoj vartoti dinamitą ir kitokias eksploduojančias medegas, jeigu ministariai sekančioj parlamento sesioj neįneš teisų sumanyto perkeičiančio rinkimų teises taip, kad moterims butų pripažinti rinkimo tiesos lygios su vyrų tiesoms.

Kaip Vokietijos kancleris parlamente viešai apreiškė, jog kilus karui, Vokietija stos Austrijos pusėj, taip jau viešai parlamente apreiškė Francuzijos ministerių pirmininkas Poincare, jog kilus karui, Francuzija stos Rusijos ir Anglijos pusėj.

Sudrutinimui Anglijos kariškojo laivyno, Kanada iš gero noro duoda Anglijai 35 milijonus doliarų. Už tuos pinigus turi but padirbti tris didžiausius mušio laivai. Duoda pinigų laivyno sudrutinimui taipgi Australija, duos gal pinigų Indijos i Pietinė Afriką. Taip dalykams stovint, noriai prisidedant prie Anglijos laivyno sudrutinimo tingoms kolonijoms, negalima bus Vokietijai Angliją pavyti, nes toji daug už Vokietiją turtingesnė. Vokietija turtingų kolonijų neturi, o pačioj Vokietijoj žmonės kariūmenės reikalams jau dabar nepakeliamais mokesčiais apkrauti.

Pabaigus dirbti dabar dirbamus didelius laivus, 1915 m. didžiausių laivų, arba taip vadinamų Dreadnoughty Anglija turės 25 ir 6 didelius mušio laivus, Vokietija gi turės 17 Dreadnoughty ir 6 mušio laivus. Dabar Anglija turi išviso 18 Dreadnoughty, o visos kitos svieto viešpatijos drauge tik 19.

Nuo 1 d. lapkričio 1910 m. iki 1911 m. mediškų mokyklų studentams i Paryžiaus ligonbučių atgabenta pjaustyti ir tokiu budu lavintiesi, 2,204 numirusių žmonių kunus. Žinoma, studentų pjaustomi kunai nejaus skaudėjimo, o pjaustymas be abejonės žmonijai naudą atgabs, nes ateinantį daktarai turėjo progą geriau išsilavinti, o geriau išsilavinę, ne vieną gal gyvą nuo mirties išgelbėti.

Londono laikraščiai rašo, būk Rusijos sosto įpėdinis yra raišas, vienos kijos jis nevaldo ir būk daktarai mano, kad jis negali pasitaityti.

Studentai Glasgovo universiteto įsiveržė į moterų sufragių, arba taip vadinamą "Women's Social and Political Club" ir viską, ką ten rado, sudaužė. Studentai tokiu būdu atmetė moterims už jų nepilnankias demonstracijas laike inauguracijos naujojo universiteto rektoriaus.

Vokietijos diplomatams valdžia uždraudė vesti svetimtautes moteris. Taigi nuo dabar amerikėnės negalės, arba neturės reikalo žvalgytis į Vokiškos ambasados valdininkus.

Peterburge gauta žinia, jog Rusija išsiuntė kariūnėn apvaldyti Mongoliją. Činų kariūnėn užėmė miestus Kobdo ir Uliassatus ir, kaip rusai stengiasi kalbėti, išplėdė daug rusiškų krautuvų. Gal rusai apie činų kariūnėn plėšimui kalba tik todėl, kad išiešinti siuntimą Mongolijon rusiškoms kariūnėn. Plėšti gerai ir rusai juk moka.

Mexiko revoliucionieriai netoli Ferrazas užpuolė gabenant kariūnėn geležinkelio traukinį, bet jų užpuolimą kareiviai atmušė. Ferrazas yra netoli Chihuahua.

Revoliucionieriams teko dinamito dirbtuvės Dinamite, netoli Torrern. Susinešimai su Dinamite tapo pertraukti. Krūvini susirėmimai revoliucionierių su kariūnėn veik kas diena atsitinka. Pajiegos revoliucionierių didinasi. Revoliucionieriai užėmė miestą Durango ir jį išplėdė. Zapatos žmonės išdegino miestą Valledro Braso už tai, kad gyven-tojai nesutiko jiems išduoti visas merginas, turinčias iki 19 metų. Gyventojai pabėgo į kalnus, kur kenčia šaltį ir alkį.

Francuzijos parlamente dailės mylėtojai pakėlė protestą prieš svetimus dailės daiktų rinkėjus, išperkancius svarbius senovės ir dailės daiktus ir juos gabenancius svetur. Ypač už tai kaltinami amerikoniai. Tie rinkėjai, jeigu kokio daikto pirkti negali, tai sandov vailgius tokius daiktus pavogti. Į trumpą laiką iš bažnyčios Sandeille pavogė abrodą Šv. Martino, o iš Paryžiaus muziejaus abrodą "Mona Lisa", nes jų pirkti svetimi rinkėjai negalėjo.

Turkų vadovas Tripolyj, Enner Bey, susitaikius Italijai su Turkija, atsisakė pasiduoti; jis neklauso Turkijos sultano, bet veda karą toliau. Keliose mušiose Cirenaijoj jis sumušė italus. Nepasiduoda turkai ir Benghazij aplinkinėse.

Lietuviškame Braste (tvirtovė Gardino gubernijoje) susibūnavo kareiviai pėstininkų regimento. Jie reikalavo geresnio su jais perdtinių elgimosi. Ją suvaldymui pašaukė kazokus, kurie pradėjo šaudyti į kareivius. Kiek susirėmimo užmušta žmonių, tikrų žinių nėra.

Rusijos vidaus ministerija įpdribo sumanytą servitutą Lenkijoje, Lietuvoj ir Baltgudijoje panaikinimo.

Studentai rusinai Lvovo universiteto surengė demonstracijas prieš rusišką konsulatą ir protestavo prieš persekiojimą rusinių Rusijoj.

Rusija ir Austrija garsiai reikalauja apie mobilizavimą kariūnėn. Francuzijoj mažai apie tai kalbama, nes nėra nei reikalo daug kalbėti. Francuzija į divi dieni karan gali stumti milijoną kareivių, o į 4 dienas kitą milijoną kareivių, o dar į 4 dienas 800,000 atsargos kareivių. Nuo Naujų Metų Francuzijos kariūnėn gaus naujus karabinius, kurie yra geresni už Austrijos ir Vokietijos kareivių karabinius, o už juos puse svoro lengvesni.

Austrija, už serbų užpuolimą ant konsulo Prochazkos mano reikalauti nuo Serbijos pralinimo serbų kariūnėn vadovo generolo Jankovio ir degdavimo dalyvavusių užpuolimo oficerų. Dalyvavę užpuoli-

me kariūnėn regimentas turį praeiti pro Austrijos konsulatą ir salutuoti išplektį Austrijos vėluvą. Nuo karaliaus gi reikalaujama, kad jis, karališkame uniforme, atkankytų Austrijos ambasadorių Belgrade ir prieš jį persiprašytų. Abejojama vienok, kad Serbija tokias išlygas priimtų galėtų.

Dėl mobilizavimo kariūnėn Rusijoj, pasididino iševystė Ameriką iš Lietuvos, Lenkijos ir Mažusijos. Kaimiečiai parodoja gyvulus ir pulkais dumia užsienin.

Lenkijoj pasibaigė antrą kartą byla vienuolio Čestachovo vienuolyno ir jo draugų: kunigo Damazo Maccho, jo numylėtinės Helenės Macochienės, kunigų Starčevskio ir Olesinskio, jų pavydėjų: Pertkevičiaus ir Cyganowskio. Kaltiems teismas bausmę padidino. Kun. Macoch gavo 15 metų sunkių darbų (pirma jo byloj buvo 12 metų), Helena Macochienė 6 metus sunkių darbų (pirma buvo du metai, Izidorius Starčevskis 8 metus (pirma buvo 5 metai), kun. Olesinskis 3 metus. Pertkevičių ir Cyganowskio teismas išeisino.

Japonijos ministerių pirmu-niku likosi paskirtas Koreos gubernatorius Terauchi.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Staškunas ir Bagočius.

Ponas Bagočius rašo "Keleivio" num. 45, kad jis nenusukęs Staškunui pusės jo brolio posmirtinės, tik už darbą pačmęs \$80.

Aš, Ign. Staškunas, niekados ir niekur nesamdžiau Bagočius vasinėt nei į New Yorką, nei į Seranton, nei iš "Akademijos" jo neįprasinejau, kaip jis apie tai rašo "Keleivyj". Mano brolis išvažiavo į Lietuvą kovos mėnesį 1908 m., jau budamas ne-sveiku. Jo ant laivo New Yorke nepriėmė, nusitūmė į Blackwell Island ir tenai jis mirė balandžio 13 d. Gegužio mėn. Bagočius koten važiavo į New Yorką ir jo draugai man patarė: paprašyk, girdi, jo, tai jis mirusio draubūnus parvežė. Aš paprašiau, Bagočius sakė: "Už tai bus 4 dol.". Aš sutikau: apie posmirtinę nieko nekalbėjau, nes pirmiausias Bagočius sakė, kad mano brolis suspenduo-tas. Kokiu būdu Bagočius išgavo posmirtinę, aš nežinau. Bagočius pašaukė mane pas Jurgį Stasevičią ir tenai paklausė: "Staškunai nori pinigų?" Atsisėdom prie stalo, Bagočius atskaitė man 70 dolarių, o \$5 sako atiduos vėliaus, tai bus per pusę. Nuėjom į salioną ant Certer st. Bagočius užfudino ir atidavė tuos \$5.

Antanas Kavaliauskas, velionio pusbrolis, susižinojęs apie tokį Bagočiaus pasiūlymą, pradėjo aiškinti, kad Bagočius neteisotai pasielgė. Antanas Velianiškis, norėdamas žinot teisybę, sakė: "Aš atvažiavusiu su Bagočiumi, ir todėl viešpatiję herbai jo pavelsku nori išreikšti savo galybę."

158. Kas tai buvo garsioji Paryžiaus Komuna? Komuna vadinasi žemiausia arba mažiausia administracinė vienetė Francuzijoj, kaip, pavyzdin, Lietuvos valsčius. Garsioji Paryžiaus Komuna buvo Paryžių 1871 metais, laike francuzų su vokiečiais karo, kada vokiečių kariūnėn tik-ką buvo pasitraukusi nuo Paryžiaus. Komunos sukilimas, buvo tai revoliucijos pasikėsimas padaryti Paryžiaus miestą savistoviu, nepriklausom nuo visos republikos valdžios. Šių komunistų planas buvo toks, kad kiekviena komuna turėjo būti savistovi ir kad centrālė valdžia privalo būti federacija tokių nepriklausomų savistovių komunų. Šitas paryzietų sukilimas buvo galį buti vienas iš tragiskiausių atsitikimų visoj Francuzijos istorijoj, išskyrus laikus didesės Francuzų Revoliucijos.

Visa šalis buvo, po nelaimingo mušio ties Sedanu ir užėmimo Paryžiaus, savo didžiausių priešų (vokiečių) malonė. Vokiečių kariūnėn, galima sakyti, dar nes-pėjo kaip reik apliešti Paryžiaus sienų ir jos pulkai buvo išsimėtę po aplinkinius kalnus. Prusų karaliaus, didesiam francuzų pažeminimui, tik-ką buvo apvainikuotas ir apskaitas Imper-cijos sostinėj Paryžiaus Imperatorium, ir štai akys šalies prie-

Pašnekėlių Kampelis.

156. Kur buvo Rejus, kuriame gyveno Adomas su Jeva? Jau nuo senų laikų žmonės sau lau-zė galvas, stengiamiesi atsakytį ant šio klausimo, vienok iš Maižiaus paminėjimo apie rojų ir Adomo ir Jievos išvartymą niekas dar iki šiol negalėjo tikros vietos nurodyti. Nekurie Bažnyčios Tėvai manė, kad rojus, kitaip vadinamas Edeno daržu, turėjo apimti visą apskritį tarp upių Gangės (Azijos) ir Niliaus (Egipte). Calvin, Huet, Bochart ir Wells, beveik visi sutinka su tuom, kad rojus turėjęs būti vietoj, šiandien vadinamoj Kornah, netoli nuo Persų įtakos, senovės Babilionijos plotuose. Kiti vėl, nemažiaus žymus, senobinių liekanų ir istoriškų vietų ty-rinėtojai mena, kad Armenia, Das-masko miesto apietinės ir tos vietos, kur prasideda upės Tigras ir Eufratas (Azijoj) buvo vieta, kurioj mūsų pirmi tėvai gyveno. Naujesnių gadynių žymų Vo-kiskieji tyrinėtojai yra persitiki-rinę, kad rojus buvo šiandieninėj Baktrijoj, ar Kašmyre, arba į šiaurį nuo ten, nes dar ir iki šiai dienai dalis to krašto nešioja var-gą A u d y a n a, kas reiškia Daržą. Čia, rasit, ne pro šalį bus, žingeidumo dėlei, paminėti, kad sulyg mahometonų persitikirin-uo, rojus būvęs viename iš septynių dangų, — nekurie sako, ant mėnulio — ir kad išvijimas iš rojaus, pasibaigė tuom, kad Adomas tapo nutrenktas iš ten ant šios žemės.

157. Kodėl daugumas viešpatysčių turi savo herbu erelį? Senobinėj mitologijoj (pasakiskuo-se apsakymuose) buvo manyta, kad arelis nesėdavo numirusių sielą (dušią) ant viršūnės Olympo kalno. (kur, anot tų laikų tikėjimo, gyveno Jovis ir kiti dievai), ir todėl erelį vadindavo Jovio paukščiu. Senobinė tauta Etrusky buvo pirmą kuri pri-ėmė erelį, kaip už ženkla karališkos galybės, kariškių jų ženklai tapo padabinti arelio išvaizda. Dar 87 metus prieš Kristaus gim. romėnai priėmė, kaip savo viešpatijos ženkla, sidabrinį arą (are-lį) su išskėstais sparnais su per-kunvilyčiomis naguose, kurį nešiojo ant lancy (pių). Bizantijos ciesaortės savo ženklu pri-ėmė dvigalvį arą, kaip ženkla viešpatavimo Rytuose ir Vakaruose. Rusija perėmė tokį pat herbą nuo Bizantijos. Austrija taip pat turi dvigalvį arą, kuris pirmu syk buvo pavartotas, kada Austrijos ciesaortis, pasivadino Romos Imperatorium. Vokietija turi juodą arą, Lenkija — baltą. Francuzijoj Napoleonas priėmė herbu auksinį arą, tokį pat, kaip vartojo senobės romėnai. Amerikoj pirmu kartu pavartota arą ant pinigų 1788 metais ant centų ir puscentų, išleistų iš Massachusetts ličiklos. Aras yra stipriausiu iš paukščių Europoj, jį vadinama paukščiu karaliu ir todėl viešpatiję herbai jo pavelsku nori išreikšti savo galybę.

158. Kas tai buvo garsioji Paryžiaus Komuna? Komuna vadinasi žemiausia arba mažiausia administracinė vienetė Francuzijoj, kaip, pavyzdin, Lietuvos valsčius. Garsioji Paryžiaus Komuna buvo Paryžių 1871 metais, laike francuzų su vokiečiais karo, kada vokiečių kariūnėn tik-ką buvo pasitraukusi nuo Paryžiaus. Komunos sukilimas, buvo tai revoliucijos pasikėsimas padaryti Paryžiaus miestą savistoviu, nepriklausom nuo visos republikos valdžios. Šių komunistų planas buvo toks, kad kiekviena komuna turėjo būti savistovi ir kad centrālė valdžia privalo būti federacija tokių nepriklausomų savistovių komunų. Šitas paryzietų sukilimas buvo galį buti vienas iš tragiskiausių atsitikimų visoj Francuzijos istorijoj, išskyrus laikus didesės Francuzų Revoliucijos.

Visa šalis buvo, po nelaimingo mušio ties Sedanu ir užėmimo Paryžiaus, savo didžiausių priešų (vokiečių) malonė. Vokiečių kariūnėn, galima sakyti, dar nes-pėjo kaip reik apliešti Paryžiaus sienų ir jos pulkai buvo išsimėtę po aplinkinius kalnus. Prusų karaliaus, didesiam francuzų pažeminimui, tik-ką buvo apvainikuotas ir apskaitas Imper-cijos sostinėj Paryžiaus Imperatorium, ir štai akys šalies prie-

159. Kur mainieriai vartojo tikrus daimantus, kortomis lošiant? Brazilija, Pietinės Amerikos viešpatystė, yra pagarsėjusi daimantų kasyklomis, vienok daimantai joje surasta sutyginaimai neseniausiai; pirmiausias svarbiausias Brazilijos kasyklos buvo aukso kasyklos. Aukso kasyklų mainieriai, liuosu įalku susiję, mėgdavo pakazyruoti, — žinoma, iš pinigų. Prie kai kurių lošimų yra reika-lingi skaitliavimai taip vadinamos "markės", arba ženkličiai, kiek kas išlošia ar pralošia. Tai gi šie Brazilijos mainieriai ilgą laiką, vieton markių, vartodavo gražius amtenkus, pakol nesu-žinota, kad tie "akmenukai" bu-vo puikiais pasaulyj daimantai. 1867 metais Pietinėj Afrikoj vieno buro valkas parnešė savo mamai gražų baltą, blizgantį "akmenuką", kurį jis rado upės pa-krantėj. Jį pamatė keliaujantis agentas ir, nupirkęs už menką sumą, vėliaus pardavė už \$2,500. Apie tai išgirdęs vienas pie-muo, atnešė kitą dailų "akme-nuką", už kurį vėliaus užmokėta \$125,000. Šiandien šis daimantas yra vienas iš garsiausių pasaulyj ir vadinasi "Pietinės Afrikos žvaigždė". Ačiū šitiems atsitiki-mams, surasta šiandien labai pa-garsėjusios pietinės Afrikos dai-mantų kasyklos.

KLAUSIMAI.

160. Kas tai yra kometos, arba "uodeguotas žvaigždės"?

161. Kaip dirbama stiklų lan-gams?

162. Nuo kada pradėjo žmonės vartoti apart vardo dar ir pra-varde?

163. Kokia žuvis ginas juody-lis (atjamentu)?

(Atsakymai bus kitam numerij.)

PATAISYMAS.

"Lietuvos" 48-me num. tilpo straipsnis apie pirmąją vaikų draugijelę, vardu "Aniolo Sargo", susitvėrusią Aušros Vartų para-pijoj, Chicagoj.

Panaši vaikų draugijelė ir tuom pačiu vardu jau buvo... senias (dar 1903—1904 m.) susitvėrusi prie Apveizdos Dievo parapijos, ant 18-tos gatvės, ten pat Chi-cagoj. Ši draugijelė gyvuoja ir lig šiam laikui ir jos tvėrėja bu-vo nazaretė-sesuo Raimunda, da-bartinė šv. Kryžiaus mokyklos perdtinė.

A. Tam-as.

SUNKUS KLAUSIMAS.

Ponas, prijaujęs kryžkelius ir nezinodamas kur toliaus pasuk-ti, užklausk netoli stovinčio gy-ventojų:

"Ar girdi! Pasakyk man, kur tie keliai eina?"

Zmogelis pasikės pakausį ir nenoroms sumurmėjo:

"Biesai juos žino, poneli: aš jau čia ilgus laikas kaip gyvenu, bet juos visados ir po nakties rasdavau ant tos pačios vietos."

VIENTINIS ZINIOS.

Areštavo už pinigų išviliojimą. William (Vincas) Raginas, nuo Town of Lake, ir Kaz. Pocius, nuo Bridgeporto, už tai, kad išviliojo nuo Prano Petručio 15 dolarių, prizaėdami jam sargo vietą vidurmiestyj, tapo suareštuoti ir laukia teismo po \$1,500 bondsais kiekvienas. Pocius atsivedė pas Petručius, 3148 So. Auburn ave., Raginą, kuris pasi-sakė esąs Mike Smith ir lietuviškai nemokąs, bet galįs jam išrūpinti "džiabo" už 15 dolarių. Petrutis užmokėjo, bet negalėjo gauti nei "džiabo," nei savo pinigų atgal. Tada jis paliepė juos suareštuoti.

Teismas turėjo atsitub seredoj, bet Raginas pabėgo ir jo bondsas dingio. Teismas atidėtas iki 19-to gruodžio.

Tas juokias geriausiai, kas juokias paskutinis. Stanislovas Lewner, 1510 Dickson st., susnūdė kėdėj viename salione ant West Side, staiga šoko iš kėdės, "kaip apdegęs": jis ištikro buvo apde-ges, nes jo draugas, Vladas Smolka, jam bemiegant, pakiso po kėdę laikraštį ir jį uždegė. Smolka net virto iš juoko, matydamas, kokį gudry šposą jis iškirto savo draugui. Pereitą panedlį Lewner nemažiau prisijuokė, kada teisėjas Sabath nubandė Smolką \$15 už popieros padeginą.

Pilietybės mokykla. 4 d. gruodžio buvo pirmas susirinkimas "Aušros" svietainėj, 3149 So. Halsted st.; norinčių gauti pilietybės kopsas prisirinko per 30 ypatų. Visus paskirstyta į du skyrius: I skyrius — tie, kurie visai neturi popierų ir II skyrius — tie, kurie jau turi pirmas popieras. Pereitą seredą Dr. A. Greičius skaitė pirmą lektiją temoj "Pilietybės pridėmės" ir p. K. Kasputis temoj "Tormos ir bukdai valdymo ir valdymosi." Toj pačioj vietoj 14 d. gruodžio į mokyklą žada pribut su mažomis prakalbelėmis p. Merton A. Stur-ges, Vyriausis Naturalizacijos examinatorius ir pp. Frederick J. Schlotfeldt ir H. L. Roethe — abudu naturalizacijos examinatoriai.

Nuo Town of Lake. Gruodžio 1 d.: susitvėrė čia "Aušros" dr-ės kuopa iš penkių asmenų. Kuopos valdybon išrinkta: Pranas Kymbartas — prezid.; Petras Mažutis — vice-prez.; Mikolas Edutis — prot. rašt.; Pranas Gedvilas — fin. sekret. ir Julius Balčiūnas — išdininku.

8 d. gruodžio K. Jurgelionis skaitė prelektiją temoj: "Apdraud-damos draugijos ir kompanijos. Žmonių buvo vidutiniškas bure-lis. Townlacičiai, matomai, dar nelabai pripratę prie prakalbų: praedimai pro skaityklą, pasižiū-rusi-pasižiūri ir traukia sau staciai aludėn.

M. E.

Lietuviai atletai "viršum." Pereitą nedlėtinį Lietuvijų Atletiškąs "Baldos Rožės" Klubas su-rengė ristynes Columbia svetai-nėj, ant Town of Lake. Ristoti net keturios poros. Lietuviai pasirodė ne bile kokiais atletais ir tik vienas svetimtautis gavo ant lietuvio viršų. Pirmoj poroj risto-ti P. Norkus su K. Gramontu, — abu lietuviai, Norkus išlošė; antroj poroj buvo Young Kalapasha ir K. Kuizinas, lietuviai; Kuiziniui nepasisekė ir Kalapasha išlošė; trečioj poroj buvo M. Banis ir žinomas lenkas drutuolis Tom Rolewicz, kuris buvo ap-simėjęs "pakepti" Banį į 20 mi-nučių, bet neįstengė vikraus lie-tuvio įveikti ir ristynes lietuvi-šė; ketvirtoj poroj buvo Juozas Geštautas ir Emil Gomez, sve-timtautis. Gomez yra didelis vy-ras, bet Geštautas jį paguldė. Apart to buvo Stan. Paškevi-čius, dručiausias lietuvis Chicagoj sunkumų kilnojime. Jis pasiūlė \$25,000 bile kuriam iš publikos, kas pakels tik svaramo, kiek jis, bet, anot patarė, "durnų neat-sirado," nes senai žinoma, kad Paškevičius ir "kalną galėtų pa-kelti." Sakoma, iš Paškevičiaus gal su laiku galės išsidirbtį pir-mos klasos atletas. Geštautas la-bai užinteresavo publika: savo įdomiu ritimosi būdu. Šie visi lietuviai atletai priklauso prie "Baltos Rožės" Klubu. Publikos buvo pilna svietainė. J. J. B.

TMD, susirinkimas. Gruodžio

Chicago TMD, kuopų centro su-

VIENTINIS ZINIOS.

Areštavo už pinigų išviliojimą. William (Vincas) Raginas, nuo Town of Lake, ir Kaz. Pocius, nuo Bridgeporto, už tai, kad išviliojo nuo Prano Petručio 15 dolarių, prizaėdami jam sargo vietą vidurmiestyj, tapo suareštuoti ir laukia teismo po \$1,500 bondsais kiekvienas. Pocius atsivedė pas Petručius, 3148 So. Auburn ave., Raginą, kuris pasi-sakė esąs Mike Smith ir lietuviškai nemokąs, bet galįs jam išrūpinti "džiabo" už 15 dolarių. Petrutis užmokėjo, bet negalėjo gauti nei "džiabo," nei savo pinigų atgal. Tada jis paliepė juos suareštuoti.

Teismas turėjo atsitub seredoj, bet Raginas pabėgo ir jo bondsas dingio. Teismas atidėtas iki 19-to gruodžio.

Tas juokias geriausiai, kas juokias paskutinis. Stanislovas Lewner, 1510 Dickson st., susnūdė kėdėj viename salione ant West Side, staiga šoko iš kėdės, "kaip apdegęs": jis ištikro buvo apde-ges, nes jo draugas, Vladas Smolka, jam bemiegant, pakiso po kėdę laikraštį ir jį uždegė. Smolka net virto iš juoko, matydamas, kokį gudry šposą jis iškirto savo draugui. Pereitą panedlį Lewner nemažiau prisijuokė, kada teisėjas Sabath nubandė Smolką \$15 už popieros padeginą.

Pilietybės mokykla. 4 d. gruodžio buvo pirmas susirinkimas "Aušros" svietainėj, 3149 So. Halsted st.; norinčių gauti pilietybės kopsas prisirinko per 30 ypatų. Visus paskirstyta į du skyrius: I skyrius — tie, kurie visai neturi popierų ir II skyrius — tie, kurie jau turi pirmas popieras. Pereitą seredą Dr. A. Greičius skaitė pirmą lektiją temoj "Pilietybės pridėmės" ir p. K. Kasputis temoj "Tormos ir bukdai valdymo ir valdymosi." Toj pačioj vietoj 14 d. gruodžio į mokyklą žada pribut su mažomis prakalbelėmis p. Merton A. Stur-ges, Vyriausis Naturalizacijos examinatorius ir pp. Frederick J. Schlotfeldt ir H. L. Roethe — abudu naturalizacijos examinatoriai.

Nuo Town of Lake. Gruodžio 1 d.: susitvėrė čia "Aušros" dr-ės kuopa iš penkių asmenų. Kuopos valdybon išrinkta: Pranas Kymbartas — prezid.; Petras Mažutis — vice-prez.; Mikolas Edutis — prot. rašt.; Pranas Gedvilas — fin. sekret. ir Julius Balčiūnas — išdininku.

8 d. gruodžio K. Jurgelionis skaitė prelektiją temoj: "Apdraud-damos draugijos ir kompanijos. Žmonių buvo vidutiniškas bure-lis. Townlacičiai, matomai, dar nelabai pripratę prie prakalbų: praedimai pro skaityklą, pasižiū-rusi-pasižiūri ir traukia sau staciai aludėn.

M. E.

Lietuviai atletai "viršum." Pereitą nedlėtinį Lietuvijų Atletiškąs "Baldos Rožės" Klubas su-rengė ristynes Columbia svetai-nėj, ant Town of Lake. Ristoti net keturios poros. Lietuviai pasirodė ne bile kokiais atletais ir tik vienas svetimtautis gavo ant lietuvio viršų. Pirmoj poroj risto-ti P. Norkus su K. Gramontu, — abu lietuviai, Norkus išlošė; antroj poroj buvo Young Kalapasha ir K. Kuizinas, lietuviai; Kuiziniui nepasisekė ir Kalapasha išlošė; trečioj poroj buvo M. Banis ir žinomas lenkas drutuolis Tom Rolewicz, kuris buvo ap-simėjęs "pakepti" Banį į 20 mi-nučių, bet neįstengė vikraus lie-tuvio įveikti ir ristynes lietuvi-šė; ketvirtoj poroj buvo Juozas Geštautas ir Emil Gomez, sve-timtautis. Gomez yra didelis vy-ras, bet Geštautas jį paguldė. Apart to buvo Stan. Paškevi-čius, dručiausias lietuvis Chicagoj sunkumų kilnojime. Jis pasiūlė \$25,000 bile kuriam iš publikos, kas pakels tik svaramo, kiek jis, bet, anot patarė, "durnų neat-sirado," nes senai žinoma, kad Paškevičius ir "kalną galėtų pa-kelti." Sakoma, iš Paškevičiaus gal su laiku galės išsidirbtį pir-mos klasos atletas. Geštautas la-bai užinteresavo publika: savo įdomiu ritimosi būdu. Šie visi lietuviai atletai priklauso prie "Baltos Rožės" Klubu. Publikos buvo pilna svietainė. J. J. B.

TMD, susirinkimas. Gruodžio

Chicago TMD, kuopų centro su-

susirinkimas apkalbėjimui rengia-17 d., 8 val. vakare, Meldasio sve-tainėj, ant West Side, atsisbu-mo Naujais Metais TMD. vaka-ro, pavesto Valančiaus atmini-mui.

Iš Chicago Lietuvos Draugijų Sąjungos Veiklumo. Naujai iš-rinkta Centrālė Valdyba Ch. Liet. Dr-jų Sąjungos laikė savo pirmą susirinkimą gruodžio 6 d., 1912. Aušros svietainėj, kuriame pasi-dalino į komitetus sekanciai:

Finansų Komitetas: Pranas Butkus, Pranas Kibar-tas, Antanas Bierzinskis, Vin-cas Miška ir Antanas Zama-ravičius.

Spaudos Komitetas: Antanas B. Zemaitis, J. J. Hertmanowicz, J. J. Elias, An-tanas Zamaravičius ir Antanas J. Bierzinskis.

Propagandos Komitetas: Pranas Butkus, Antanas Zama-ravičius, Juozas Trijonis ir Martinas Dobriškis.

Emigracijos Komitetas: Rozalija Šlikienė, J. J. Elias, Zygmantas Mickievičius, Juo-zas Trijonis ir Vincas Miška.

Pilietybės Komitetas: J. J. Hertmanowicz, Juozas Trijonis, Mikolas M. Juška ir Povilas Mažeika.

Prieglaudos Namų ir Pašelpo Komitetas: Povylas Mažeika, Antanas J. Bierzinskis, Antanas Zamaravi-čius, J. J. Hertmanowicz, Ka-trina Katkevičienė.

Sujickiojimo Darbo Komitetas: Antanas J. Bierzinskis, Vincas Miška, Juozas Trijonis, Mar-tinas Dobriškis, Rozalija Šli-kienė.

Teisų Komitetas: Pranas Butkus, J. J. Hertma-nowicz, J. J. Elias, Antanas B. Zemaitis, Mikolas M. Juška.

Apšvietos Komitetas: J. J. Hertmanowicz, Pranas Butkus, J. J. Elias, Vincas Mi-ška, Pranas Kibartas.

Gražiojo Meno Komitetas: Katrina Katkevičienė, J. J. Hertmanowicz, Rozalija Šli-kienė, Zygmantas Mickievičius, Pranas Kibartas.

Pramonės bei Prekybos Komite-tas: Antanas Zamaravičius, J. J. Hertmanowicz, J. J. Elias, A. J. Bierzinski, A. B. Zemaitis.

Moterų Komitetas: Katrina Katkevičienė, Rozalija Šlikienė, Pranas Butkus.

Gaspadoriškas Komitetas: A. J. Bierzinski, P. Mažeika, Zygmantas Mickievičius.

Pirmas narys kiekvieno komi-teto yra jo pirmsėdžiū.

Tame-gi susirinkime priimta su-organizavimo skyrių planas, ku-ris įvyks pradžioje Naujų Metų. Priimtos lyginai tapo instruk-cijos draugijoms, sulyg kurių kiekviena draugija turės surinkti iš savo narių įžangines ir mėne-sines mokeskis už vieną metą, ir pristatyti jos centro valdybai ap-likacijas visų savo užsimokėjusių narių. Draugijos, kurios tą išpil-dys, gaus iš Centrālės Valdybos sub-charterį, o užsimokėję nariai palidijimo korteles.

Leidimas oficiališko organo pa-vesta apsarvastumui Spaudos Ko-mitetui, kuris turės surasti budus greitam leidimui Ch. Liet. Dr-gijų Sąjungos mėnesinio arba savaitinio laikraščio.

Atstovų susirinkimą atidėta su-šaukti po švenčių.

J. J. Hertmanowicz, Gen. Sekr. C. L. D. S.

Iš lietuvių-liuteronų judėjimo. Nors Chicagoje yra nemenkas burys protestonų lietuvių, tai vie-nok apie juos labai mažai žiniu-jama. Aplinkybės taip susibėgo, kad ir lietuviai-katalikai, ir lie-tuviai-protestonai vieni kitais ne-žūsitiki, vieni kitiems yra, tarsi, svetimi. Tuom tarpu taip netu-rėtų būti. Nors vienus nuo kitų skiria tikybines pažvalgos, tai vienok tarp jų turėtų būti stiprus tautinis ryšis, nes ir vieni, ir kiti priklauso prie tos pačios lietuvių šeimynos. Chicagoj mūsų brolių-prusų didesnis skaitlius yra ap-sigyvenęs tarp 14-tos gatvės ir Canalport av. yra jų taipgi apie Oakley ar. ir 22-rą gatvę, ant Town of Lake, South Deering, Roseland, Summit, Harvey ir Melrose Park. Skaitoma, kad iš viso jų prisirinkty iki 500, o gal ir daugiau.

Pastaruoju laiku jie suorgani-zavo savo parapiją ir gavę ku-nigū Rev. J. J. D. Razoką, (713 W., 17th Place, Chicago, Ill.),

gerą tėvynainį, mūsų broli-dėjo veikiai organizotis. Jie buvo išiskaidę tarp tautių ir daugelis jų d-ypač vokiečių bangose. ačiū minėtam susiorgan-tautiskasai jų susiprat-zy-miai pradeda kilti.

Iki šiol jie laikė pamaldas vo-kiečių mokykloj, po num. 643 W. 31st st., bet 15 d. gruodžio, dėlei svarbesnių tikybinių apėigų, pa-maldos atsisbu vokiečių bažny-čioj ant kertės 26 pl. ir So. Canal st.; vėliaus — 22, 25, 29 gruodžio ir 1 sausio, pamaldos vėl atsisbu senoj vietoj, ant 31-os gatvės.

Girdėta, kad lietuviai-evangeli-kai-liuteronai mano apsipirkti vietą patogesnėj vietoj ant Bridgeporto. Br.

Susirinkimai. Pereitą nedlė-dienį atsisbuvo sekanti priešmeti-niai susirinkimai:

1) 36-os SLA. kuopos, ant Bridgeporto, Ridiko svietainėj. Išrinkta sekanti valdyba sekanti-ems metams: V. Paplauskas — pirmininku, H. Mockus — vice-pirmininku, B. Andriusinas — prot. sekretorium, V. Pukas — finansų sekretorium, F. P. Brad-čulis — išdininku. Kitų jokių svarbesnių nutarimų nebuvo.

2) 129 SLA. kuopos, ant 18 gatvės, Šeimačio svietainėj. Išrinkta valdybon sekantiems me-tams: V. Grėbliūnas — pirmi-ninkas, F. Juozapaitis — vice-pirmininkas, Kazlauskas — sek-retorius, J. Vaitkus — finansų sek-retorius ir kuopos organizatorius ir D. Šemait

The comic strip consists of several panels:

- Panel 1:** A man runs away from a building labeled "POST NO BILLS".
- Panel 2:** The man is caught by two police officers. One officer says: "KAD JIS MAN IŠKANDO KOJĄ!" (When he bit my leg!). The other says: "DAR ORAIT! GALĖJAI NUO JO LAZDA ATSIGINT" (Wait! You could have shot him). The man replies: "UŽ KĄ?" (For what?).
- Panel 3:** The man is running again, looking back over his shoulder.
- Panel 4:** The man is running past a wall where a police officer is sitting. The officer says: "M... HU... Ė... A... AŠ EINU... IR MISLINU, KAD DABAR NŲ GUT ČESAI, BA VAGIS MATRACUS VAGIA, O JIS MAN TIESI CIUPT UŽ KOJOS. AŠ GRĮBŠI, GRĮBŠT NĖRA LAZDOS, TAMAS MAKAI! TELEGRAFO STULPA, O JIS SĖDI PAS STULPĄ IR LAUKIA KADA AŠ IŠLIPSIU, TAI AŠ PIF IR NUŠOVIAUS" (M... hu... eh... ah... I am going... and I am thinking, that now the gut is cut, because the thief steals mattresses, and he is actually pulling my legs. I will grab it, I will grab it. There are no ladders, those bastards! Telegraph pole, and he sits next to the pole waiting when I will climb out, so I will piff and shoot him).
- Panel 5:** The man is running towards a building labeled "POLICIJOS TEISMAS" (Police Court). He is carrying a bucket.
- Panel 6:** The man is running away from the Police Court, looking back.
- Panel 7:** The man is running away from a large crowd of people, looking back.

